

309789 ప్రతిదినము ప్రకటించబడును

VOL. 4. } చెన్న పట్టణము 1918 నంబూరి 20 వ తేది బుధవారము } No. 290
నంపుటము. ౪. } పింగళనామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ అష్టమి. } నంచిక ౨౯౦

K. B. JOSHI & Co,
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deep wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

మహారాజా హోటలు
(1912 నంబూరి స్థాపించబడినది.)

చెన్న పట్టణ రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఒకటి. నెం. 121 ఆర్.మి.నెయిట్ పీస్, మద్రాసు. (హైకోర్టు ఎదురుగా) (1102)

ప్రాంతమైన అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యాధులకున్న విడిసియుండుటకున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహపాఠశాలములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్వేల్ గదులు ఎల్క్విక్ డిపోపాయములు ఆసనాదిసౌకర్యములయొక్క వి. గాలి లాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0

ప్రత్యేకమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలభోజనము, అనుభవముల పొందువులవలన తయారు చేయబడి పొందువు లేక యూరోపియన్ పద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యాధులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటలు బర్మా, సిలీస్, యూరోపు, ఇండియా, వగైరా దేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుడగు మ్యనేజి మెంటులో యున్నది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

నోటీసు. (1075)

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా ప్రస్తుతం ఉండూరు కాపురస్తులు శ్రీ రాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాల రామ సూర్యప్రకాశరావుగారి తా. పెద్దాపురం తాలూకా రాగంపేట గ్రామం తా. సామర్లకోట పెద్దాపురమునకు మధ్యను ఉండుకున్న అంటునామిడి తోటయొక్క యీసంక త్వరపు ఫలము. 15, 16 వ ఏత్రో నెలలో తోట ప్రదేశమందు ఏలము పొడుచున్నాము. కాబట్టి వలయువారు వదల ప్రదేశ మునకు దయచేసి ఈదిగున మరతులకు లోబడి పాడవచ్చున మరతుల వివరము.

1. సుమారు య 80 ల విస్తీర్ణముగల తోటలో ఉండు కున్న ఎన్నిక గల పలువిధములగు అంటునామిళ్ళున్నా జీడిమామిళ్ళున్నా మాత్రమే (తక్కిన ఫలవృక్షములు గాక)
2. సుమారు రెండువేల అంటునామిళ్ళున్న ఒక వెయ్యి జీడి మామిళ్ళున్న.
3. పాడదలచినవారు రెండువందలయొకపాములు ధరావతు ఇచ్చి పాడవలెను.
4. పాట ఖాయపరచుకున్న వారు ముచ్చిలికాతోపాటు సగముసాము ఇచ్చి వేయవలెను.
5. తక్కిన సగము సామున్నా చెట్ల కాములు కోయటకు పూర్వమందు చెల్లించవలెను.
6. పాట కాలమందు ధరావతు ఇచ్చిన వారిలో ఖాయపరచుకొనిన వారి సాముతప్ప తక్కిన వారి సాము వాపసుచేయబడును.
7. తగు సహాయుడి యొక కావలసినవారు యా దిగున వ్రాయబడిన వారికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

రామచంద్రరావుగారు, హుజూరు సిరస్తావారు. ఆఫ్ గొల్లప్రోలు ఎస్టేటు, గోదావరి. 9-2-18 క్యాంపు: సామల్ కోట.

నీతాస్వేదనము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

మధులొల్లు పద్యములు! శ్రావ్యమగు పాల్కీ పిట్టు!! ఇయ్యది మృదుచుభుర డైరిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్య మున కెల్లరకు నుబోధకము. ప్రదర్శనానుకూలముగ నున్నది. భక్తిరసపూరితమైన చక్కని కథాటకాది వర్ణమెట్టులతో నిండియుండును. ఒకపర్యామము చదివినను, ప్రదర్శించినను విడువరు. కీనిగుర్చి నెల్లూరువా ప్రవృత్తులు బందరు నోలిలు కాలేజి ప్రాఫెసర్ గారు శ్రీయుతి ముత్తరాజు నుబ్బారావు ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక రాజము యొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. పుస్తకము ఖరీదు రూ. 1.0.0. తపాలావారి చేతి. గ్రంథకర్త:— పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రి, (980) భోజ్జలి పేట, బందరు

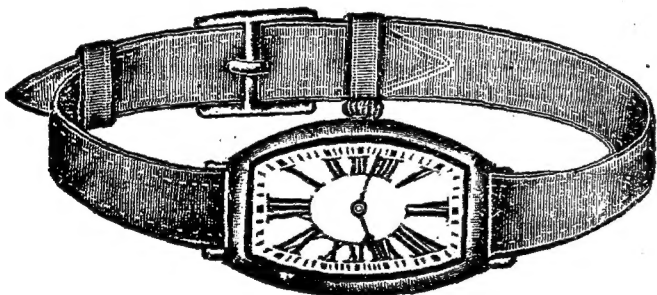
చంద్రశేఖర క్యాండిల్ కంపెని,

నెల్లూరు. (1096)

1917-18 సంవత్సరంబున మదరాసులో జరిగిన కన్సు ప్రదర్శనమునందును, ఎల్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, సి.వి.ఇ. గారివలనను యోగ్యతాప్రతిబులం బొందియున్న ఈకంపెనీ వారిచే "స్వంత ప్రీలైను" తో తయారు చేయబడిన క్రొవ్వ వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతయుండుటై ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది. ఒక్కటొక్కటి 7 ఘంటలకు తక్కువ లేక వెలుగును. 200 వత్తుల వెత్తై 1-కి రు 13-0-0 200 బండివత్తుల వెత్తై 1-కి రు 13-0-0 మాదిరివత్తులు కోరువారు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ నాలుగబాలు ముందుగా మనీయార్డరు ద్వారా పంపవలెను. ఏజెంసీ వలయువారు కంపెనీకి వ్రాసి తెలిసికొన వచ్చును. 489

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాలేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నా ఈ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూదైవ్య ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామ క్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మావద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందటి వద్దను దొటకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంవత్సరెట్టి అండుకో, ఎస్.ప్లనేడు, మదరాసు.

REGISTERED

A Magic Cure for Scorpion Sting

3 జ ప్లెట్ల

279

సర్వవృశ్చిక విష సంజీవిని

గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు రూ. 100 ఇనాం.

చెక్కి యెద్దువారు - వికవిక నగుదురు, గుణములేనిచోట - గొండి వెలను ఉండవలయు మందు-ఒక్కొక్క యింటను, గుణము మాత్రం దెన్ని-దినములున్న ఎలక పాములు తేల్లు కుక్కలు - ఏవియైనను లీకెనక్ గలగల బోకుండు మందుల చెట్టును - గాంతు రెంతయు మోదముక భరిభీ మన మెప్పుడైనను - బర్వమైన మహావధం బులను గంటిమె యిట్టి దంచును - బూని స్తోత్రము నేతుకే. ఇది ప్రతికుంబమునం దుండవలసిన ముఖ్యోషధము, ఆంధ్ర, యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే బాగా ప్రశంసించబడి యున్నది. ఎన్నిదినము యుంచినను మందు గణము మాటును. తేలునకు మాత్రమేగాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు సుపయోగింపవచ్చును. ఒకసారి పరీక్షించుడు.

వెల వ్యాకట్ 1-8 0-8-0 పోస్టేజి 0-3-0 1 డజన్ వ్యాకట్ల వెల 5-0-0 పోస్టేజి వేటు ఒకసారి 2వ్యాకట్లు చెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇనాం. కర్తవ్యము 100-కి 25 రూపాయలు కలిపి నివ్వబడును చిరునామ:- ధనలక్ష్మి కంపెని, నెం. 1/6 వేంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు

స్త్రీలు: గాంధీగారి ఆభిప్రాయములు.

ప్రస్తుత విద్యావిధానలోపములు.

స్త్రీలభివృద్ధి మార్గముల గూర్చి పర్యవేక్షించునపుడు ఈ విషయములను మనము బాగుగ గ్రహించవలెను. వీరు సుస్థితి ననుభవించుచున్నారని యిరువ మూలమున మనకు వ్యక్తమగుచున్నది. కావున ఆట్టి దుస్థితికి గల కారణమును అరయుట తత్వవేదము. ప్రస్తుతము మన దేశమున గల యాంగ్లో-సముదాయము గురించి స్త్రీ పురుషులలో కొట్టికొలిపితి తెలియదు. ప్రజాసామాన్యము తమ చుట్టుప్రక్కల నున్న పరిస్థితులను గ్రహించకయే నిశ్చితతో కాలము వెడలుచుచున్నారు. కాని యీ స్త్రీపురుషులు తమ జీవితమున తమ తమ విద్యుక్త ధర్మముల నిర్వహించుచు, అన్యోన్యసహాయము గావించుకొనుచున్నారు. ఈ విధముగ 100 కి 85 గురు తమ జీవితమును గడపుచున్నారు.

సాంఘిక నియమములు, మానకనిర్మితములు.

ఇకనుండు మిగిలిన 100 కి 15 వందల గురించి మాట్లాడెదను. ప్రస్తుతము స్త్రీలవిషయమై ముఖ్యముగ ముచ్చటించవలసియున్నది. కానములు పురుషులచే నిర్మితములైనవి. కాని యీ కార్యనిర్వహణమున పురుషుడు న్యాయమార్గాన సరణముగ వర్తించినట్లు కానరాదు. మనశాస్త్రములలో స్త్రీలకు సహజబోధములని నిరూపించబడిన విషయములను నిర్మూలించుట స్త్రీలభివృద్ధికి చాల సహాయదాయకము. ఈ మహాత్మాగారు నెవ్వరేవిధముగ నిర్వర్తింతురు? ఈ విషయగు ప్రయత్నము గావించుటకు సీత, దయయితి, ద్రాపది మున్నగు సచ్చిలభూషితములు, ఆత్మనిగ్రహ సంపన్నులు అగు మానసికత్వము లిష్ట దత్తవసరమని నా ఆభిప్రాయము. ఆధునిక కాలమున నిట్టి సత్విలకములు భారతదేశమున నుద్భవించినయెడల నట్టి వారిని హైందవ సంఘము గారించి, మన్నించువటం కెట్టి సందియములేదు. ఇట్టి నారీరత్నముల వాక్యములు వేదవాక్యములకు పరిగణించబడును. మనశాస్త్రములలో వీరిని గూర్చి నడువబడిన వాక్యముల నాలించి బ్రహ్మవనతవనల మయ్య, కొలదికాలముననే యీ విషయమును సంపూర్ణముగ మరపుజెంగుచున్నారు. కాని, పూర్వకాలమున నిట్టి విప్లవములు హిందూసంఘమున ననేకములు సంభవించి, హిందూమతము నెడల మనకు గల భక్తిగౌరవముల దృఢపరచినది. ఇట్టి విప్లవములు భావికాలమున కూడ సంభవించును.

సారస్వత విద్య

మనము, స్త్రీల దుస్థితికి ప్రధానకారణమును, వారి పురోవృద్ధికి వలయు ఆశీయులును చర్చించితిమి. కాని యిట్టి మహాదాళము లధికి అసాధారణప్రతిభా సంపన్నులగు లలనామణు లవసరము. ఆట్టివారేమిటలుండజాలరు. కావున సాధారణస్త్రీ వీరివయసున సంతకరకు తోడ్పడగలరో యిందుకయోచితము. వారు తమతోటి స్త్రీలకు తమ ప్రస్తుతస్థితిని గురించి యెరుకపరుపవలయును. కాని యిది కేవలము సారస్వత విద్యవలననే సాధ్యమగునని నేను విశ్వసింపజాలను. ఇట్టి విద్యవలన నిట్టి కార్య నిర్వహణ మాలస్యమగును. మన స్త్రీల కెట్టి విద్యవైన యెంతగయే వారిదుస్థితిని వారి కెరిగింపజచ్చును. స్త్రీ పురుషునకు మిత్రమై వర్తించును. ఇరువురకును సమాన ధీసంపన్నులయే కలరు. ఆమెకు ప్రతివిషయమునను మనస్సుతో కలసి వర్తించుటకును, ఆతనితో సమానముగ స్వాతంత్ర్య సుఖము ననుభవించుటకును హక్కు కలదు. ఆమె మానవునివలెనే తన కార్యములయందు సర్వాధికారము గలిగియున్నది. ఇదియంతయు సహజమే కాని విద్యాఫలితములేదు. కాని ఆచారగ్రహమువలన బడి అబ్జానాంధకారమున బడి అనేకులు స్త్రీలపై తమ నిరంకుశాధికారమును చెల్లించుచున్నారు. మనయుద్వేగములన్నియు మధ్యమార్గమున విఫలత నొందుటకు మన స్త్రీల స్థితిగతులే కారణము.

విద్యావిధానలోపము.

విద్యాగంధములేకయే యిట్టి సత్కార్యముల గావంప సాధ్యమైనను, విద్యాజ్ఞానసంపన్నత అవసరమని నేను నడువజాలను. మానవునిబుద్ధిని వికసితజేసి, సత్కార్యచరణమునకు పురకొల్పటానికి ఆత్మవసరము. విద్యావిహీన లని స్త్రీలకు పురుషులతో సమానహక్కులను నిరాకరించుట ఆస్వాద్యము. కాని స్త్రీలు తమ సహజ స్వాతంత్ర్యములను

నిలువబెట్టుకొని, వానిని వ్యాప్తము గావించుటకు విద్యముఖ్యము. విద్యాసహాయములేక ఆత్మోపలబ్ధి దుస్సాధ్యము. గ్రంథ పఠనమువలన సుతాపము ననుభవించుటకు విద్య అవసరము. విద్యావిహీనుడు పశుతుల్యుడనుటలో చాల సత్యమున్నది. కావున పురుషులవలె స్త్రీలకును విద్యప్రధానము వీరిపురుషును గలవలె విద్యావిధాన మొకటియే యుండవలెనని నేను నడువలెదను. మన ప్రభుత్వమునా రొసంగు విద్యయందు అనేక లోపములుగలవు. ఇందుములముగ చాల కష్టాయములుగలుగుచున్నది. ఈవిధానము దోషవిరహితమైనను అది స్త్రీల కనుకూల్యమనిన నాభిప్రాయము. స్త్రీ పురుషులు సమానముగాని యేకముగాని పీఠవ్యవస్థాసహాయము గావించుకొనుచుండవలయును. కావున వారిలో నెవరికైనను అపాయముగాని, భంగపాటుగాని కలిగినయెడల తత్కాలము నిరువురును అనుభవించును. కావున స్త్రీవిద్యావిధానవిధానమున నీ ప్రధాన విషయములు జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. వైవాహిక జీవితమున బాహ్యకార్యములయందు పురుషుడే ప్రాముఖ్యస్థానము నంది యున్నాడు. కావున స్త్రీలకుంటే అతివైకల్యము విజ్ఞానమునుండుటవసరము. గృహకృత్యనిర్వహణమునందును, కుటుంబమునందును స్త్రీకి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యముగలదు. ఈ విషయములను మనము ముఖ్యముగ గమనింపవలెను.

విద్య అవసరమా?

మనస్త్రీల కొంగు విద్య అవసరమా అను విషయమై యిందుక మాట్లాడెదను. సాధారణముగ మన స్త్రీ పురుషులకు ఆంగ్లభాష అవసరము లేదనియే నా ఆభిప్రాయము. జీవనోపాధిని సంపాదించుకొనుటకును, రాజకీయోద్యమమున పాల్గొనుటకును ఆంగ్లభాషాజ్ఞానము అవసరము. స్త్రీలు బ్రాహ్మ్య గములు చేయుదు రని గాని, వాటి జ్యము చేయుదు రనిగాని నాకు నమ్మకములేదు. ఆంగ్లభాష నభ్యసించదలచు స్త్రీలు, పురుషుల పాఠశాల లో చేరక చచ్చును. స్త్రీల కొంగు భాష నేర్చుటవలన మనమింకను అసహాయులమగుదుము. స్త్రీ పురుషు లిరువురకును ఆంగ్లసారస్వత ఫలము ననుభవించవలెనని అనేకులు యెఱుఁపుదురు. కాని యీ యభిప్రాయము సందర్భముగ లేదు. ఈ మహాదాళ్య సౌఖ్యమునుండి స్త్రీలకు తొలగింపవలెనని యెవ్వరును చెప్ప సాహసించరు. సారస్వతముల నభ్యసించు విచ్చగలవారు ప్రపంచములోని భాషల నన్నిటిని ఆభ్యసించవచ్చును. కాని ఆయాసంఘ పరిస్థితుల కనుగుణ్యమగు విద్య ఆత్మవసరమని యెల్లరును గ్రహించవలెను. ప్రస్తుత కాలమునందు కంటే ఆంగ్లభాషాభ్యాసమునకు తక్కువ కాలమును వ్యయంపరుపవలెనని నా ఉద్దేశ్యము. ప్రపంచమున ననేక అమూల్యపదార్థములు గలవు. ఆంగ్లభాషయే యిట్టి అమూల్య విషయములచే సంపూర్ణభోభిత యై యున్నదని చెప్ప వలెను. ఆంగ్లభాషలలోకూడ నిట్టి అమూల్య విషయములు కలవు. ఇది యన్నియును మన ప్రజాసామాన్యమునకు తెలియవలెను. వీరిని మన భాషలలోనికి తర్జుమా చేసినయెడల అవి యన్నియు సెల్లరకు కరతలామలక మగును.

ఆతిభాల్పవివాహ మహాపాతకము.

స్త్రీ విద్యా విధానమును నిర్మించినతోడనే ఆతిభాల్ప వివాహము లంతయు నెండిన వని గాని, స్త్రీపురోవృద్ధి చేకూరినదని గాని మనము తలపరచు. వివాహితలైనతోడనే యెవరికంటె బడని మన యువకుల స్థితినిగూర్చి యోచించ

వలెను. వారు అటుపిమ్మట పాఠశాలకు బోవరు తమ కుమార్తెల కతిభాల్ప వివాహముల చేయుటయందు గల లోపముల గ్రహించియు, వారి తల్లులు వారి విద్యాభివృద్ధికిని, వారి జీవితమును సౌఖ్యవంతము గావించుటకును తోడ్పడ జాలకున్నారు. ఇట్టి బాలికల వివాహము గావించుకొను నాతడు ఆధ్యాత్మిక భావన ప్రేతుడు కాజాలడు. ఇట్టి బాలికల సంరక్షింపగలవారెవరు? ఈవిషయమై నిశ్చితాభిప్రాయము చేయవలెనయెడల స్త్రీసమస్యపరిష్కారము సుసాధ్యమగును. ఇట్టి బాలికల వివాహము గావించుకొనినవారు, తమ భార్యలకు చిత్తశుద్ధి, ఆత్మనిగ్రహము నలవడజేసికొనుటకు తగినవిద్య మొసంగు దనుక వారిపాపము క్షమింపదని నే న నేనులతో నుడువుచున్నాను.

కార్యనిర్వహణము.

ఈ విషయమై నిర్వహించవలసిన కార్యభార మెక్కుడుగనున్నది. ఈ సమస్య పరిష్కారమైనయెడల స్వపరిపాలనము త్వరలో చేకూరుననుటకు సందియములేదు. ముద్రణ కాలములేక, యాంధ్రదేశములకు బోవవలెనని కాలమునందు ఆభిప్రాయములు నేలకొలంది మైశ్వరము వ్యాపించు చుండెడివి. ఎట్లు? కార్యములవలన. కార్యాచరణమునకు గలకక్షి అగ్రతమము. మన ముపన్యాసముల సెలవులు, ప్రతికలకు వ్రాయుచున్నాము. కాని మనకెట్టి లాభము సాగునాడకుండుటచే నిరాశజెంది, వగచుచున్నారము. పూర్వకాలమునందు వలెనే కార్యాచరణము మూలముననే మన ఆశీయులబ్ధి చేకూర్చుకొనవలెనని నా ఆభిప్రాయము.

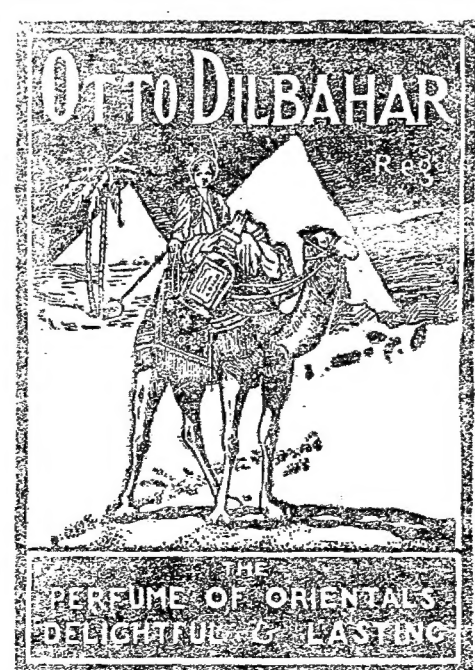
మల్లాది సత్యలింగంగారి ధర్మములు

కాకినాడ మల్లాది సత్యలింగం నాయకగారి ధర్మముల బ్రట్టిలు ఇదివరలో బ్రట్టిగా నుండి కీర్తిశేఖరైన మ-రా-రా-శ్రీ, కే. ఆద్యయ్యరెడ్డిగారి స్థానమున కాకినాడలో సబార్డినేట్ జడ్జిపదవియందుండి ఇప్పుడు ఉపకారవేతనము పొందుచున్న మ-రా-రా-శ్రీ, రావుబామారు ఆగజీ రఘునాథరావు పంతులుగారిని బ్రట్టిగా ఏర్పాటు చేసితిమని యందుమూలముగా అందరికి తెలియపరచడమైనది.

KOPALLY KRISTNA RAO
For Trustees M. S. N. Charities,
Cocanada

ఫిల్లిసు సర్కసు

అతిజయప్రదము.
పాశ్చాత్య వన్యమహామృగ ప్రదర్శనము
నిష్కటిరాత్రి చూడవచ్చిన అసంఖ్యాకులు
“మనోహరగుడు ప్రదర్శనము” అని ఏకగ్రీవముగ చెప్పిరి.
ఇంతవరకును చెప్పి పురిలో కనివిని ఎటుగని
అనేక జంతువుల మహాప్రదర్శనము.
ప్రజలు చూసిన యుత్సాహమున జంతువులు
నువ్వింగి యుత్సాహముతో ప్రవర్తించినట్లుండెను.
పాత్రప్రాణాంమారిపోయినది. కొత్తప్రాణాం జరుగుచున్నది.
ప్రతి రాత్రియును 9-15 గంటలకు ప్రదర్శనము జరుగును.
సాయంత్రప్రదర్శనములు: శనివారము అదివారములు
సాయంత్రము 4-80 గంటలకు
అందరికి ఆకళులమైన రేలు:— రు. 4, 2, 1, అ. 8.
టిక్కెట్లు బుస్సెక్కు కంపెనీయద్ద దొరకును.

సోలు యేజంటు:— అంగ్లోయంపియల్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15, జూమ్మాయపేట వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా పురుషోత్తమాజీ, వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమైన సువాసన
(విజృంభణ కాలాదినది) ఆటో డిల్ బహార్. (విజృంభణ కాలాదినది)
ఇన్నిటికాలపు రుచి కనువగునని, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది.
ఆటోహోలగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే నిద్రము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ కుచాలపై కొన్ని చిందువులు చిలుకరించినో, మనోగ్యమును మహాసన నిర్మలపరిచును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
గిన్నెపైజా (అర (కాం) సీసా 1-8 గు 0-8-0
పథ్యరకము పైజా 1-1 (కాం) ” ” 0-12-0
జోకపైజా 2 ” ” ” 1-4-0
చెద్దపైజా 4 ” లేక 1 బెస్సు ” ” 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకల సెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగడుపును సీసాపైజా గు, కాడ్డపైజాను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క గుణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినవో అవారి ముఖముల మహాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.
సోలు యేజంటు:— అంగ్లోయంపియల్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15, జూమ్మాయపేట వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా పురుషోత్తమాజీ, వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

సామ్రాజ్యవాదము

18-వ తేదీ ప్రత్యేకములు.

సర్ క్లాడిస్ గ్రామీణుల ప్రత్యేక ప్రత్యేకములు సె...

హిందూ మతము ధర్మ నియమాలను దొరతన...

రాయబహద్రుల సులూకముగారి యెడలెట్టి నెట్లు...

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు నిజదనము తెలియవర...

19-వ తేదీ దినచర్య.

సర్ బార్ని టాండ్ గారి యజమాన్యమున మరల నేడు...

భారత సైన్యము వ్యాప్తియై

విచారించబడెను. బిల్లును ప్రవేశపెట్టినపు డంతవరకెవ్వ...

భారత సైన్యము సెలవుతీసికొని యుండుననుయమున...

సభ వారెట్టి యాటంకమును చెప్పకుండున దొరతనము...

జిన్నా చందాగారలు సమరణుల బలపరచిరి. సమరణ...

నిర్బంధావాసశిక్షలు.

నిర్బంధావాస శిక్షలను విచారించుట కొక సలహాసం...

యోగించుటలో చేతమున గలిగిన యశాంతిని, అపవర్గ...

పిన్కెట్ల బెన్సీ గారు తమ తీర్మానమునందలి రెండవభాగ...

జెప్పిన భారత వ్యాపారాధికారుల కెట్టి సహాయముగలుగలేదు...

బెన్సీ గారి ఉపన్యాసాంతరము సర్ విలియము...

సర్ జి. ఎం. బిల్లు విషయము కొంతవరకు తీర్మానము...

బెన్సీ గారు దొరతనమువారి అభిప్రాయమునకు తమ...

యధ్యక్షుడు భారతీయసభకు.

రాష్ట్ర సామ్రాజ్య యధ్యక్షుడు భారతీయసభకు...

సర్ విలియము విన్సెంటు గారు రెండులకు ప్రత్యక్ష...

బెన్సీ :— మేమెల్లప్పుడును జేయునదంతయు (కవులు).

తరువాత మరలవిన్సెంటు గారు తమ ఉపన్యాసమును...

జిన్నా గారి తీర్మానమును బంధం పైకెత్తిన అర్థం ఇప్పుటి...

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ మార్చి నెల 20-వ తేది

బుధవారము.

ఆంధ్రుల ప్రబోధము

మేలుకొనమో భారతపుత్రుడే! మేలుకొనమో నాజాతిమీద!
దేలుకొనమో నాజాతిమీద! మేలుకొనమో భారతపుత్రుడే!

* * * * *
ఆంధ్రులను సజ్జతమునము. కాంతిపుంజము తేజస్వీయము.
మతస్థమున నూతనోద్యమము. మారుతమువీచెత్!

* * * * *
ఆంధ్రులను నై జగంబున. సజ్జతమున నీవిభజనము
దైత్యమెదలి జడవ్వమునము. భర్తృమనమున!

ఈ ప్రబోధగానమున భారతజనని ఆదికాలమునుండియును నుచ్చస్వరముతో బాడుచు గాథనిద్రావస్థలైన తన సంతానమును మేలుకొలుపుచు వారి కాత్మాభిమానమును గలిగించుచున్నది. తల్లిప్రియారామమును నాలకించిన భారతపుత్రులు మాతృభావమును విని ధన్యులగుచున్నారు. ప్రబోధమున కవసర నిమిత్తములు వేర్వేరుగనున్నను ప్రబోధము ప్రత్యభిజ్ఞానమునకు మూలబీజము. నిద్రావస్థకు ప్రళయము స్వయం వికాసమునకు ప్రబోధము ఫలములు. స్వయం వికాసమునకు నిత్యప్రబోధము సాధనము. మాతృగీతారావము సకలభావములందును సకలకార్యములందును సకలకణితులందును వినబడుచుండును. అనుక్షణము గీతారావమును వినచుండియును మేలుకొనని ప్రజలకు సుగతి కు సరము. వ్యాపాదిని నుడవారిందిన గీతము పడేడ్లకుపూర్వము ఆంధ్రదేశము స్వదేశ స్వరాజ్యవాదములలో మారుమోగుచున్న సమయమునందు కల్పింపబడినది. పడేడ్లలోలోకమునందపారమైన పరివర్తన మేర్పడినది. సకల జాతులకును నాత్మసంరక్షణ మవసరమైనది. వర్తమాన మహాసంగ్రామము ప్రబోధావసరమును స్థిరపరచినది.

ఆంధ్రదేశమునందయించిన సకలోద్యమములు వారి ప్రబోధమునకు నిదర్శనములు. అందు ముఖ్యముగ నాంధ్రోద్యమము ఆంధ్రప్రజలయందు గలిగిన ప్రబోధమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రబోధము సకల జనులకు సహజస్థితియైనను ప్రబోధితుల సంఖ్యయత్యల్పముగ నున్నది. సకల జనులకు మహర్షి గాంధీ త్యాగము లోకమాన్య తిలకు నిగ్రహము శ్రీమతి బెజంతు కావ్యోత్సాహము దుర్లభములు. కాని సకల జనులకు వారు ప్రబోధితులై మాతృదేశాలాపము నాలకించి శుభములను సమకూర్చుట కవకాశములు గలవు. ప్రబోధమున కాత్మపరిశోధనము నిదర్శనము. ప్రజలు వారి యంతరాత్మను వారి ధర్మనిర్వహణమును గూర్చి ప్రశ్నించినపుడు వారి ప్రబోధావస్థ విదితము గాగలదు. మహర్షి గాంధీ దీనుల సోకటములనుజూచి తాను కష్టములకు పాలగుచున్నాను. దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయుల నుద్ధరించుటకు సత్యాగ్రహవ్రతమును బూసెను. అహింసాబాధను నందలి పనివాండ్రును వైద్యస్థితిచుండి కొలగించుట కుపవాసవ్రతమును స్వీకరించి సంక్షిప్త నిగ్రహమును, కఠోపకాశాక్షి తన ప్రాణములనునడు సమర్పించుటకు సంసిద్ధుడయినాడు. ప్రతి మనుజునకును వానిప్రాణములకు గాక

హాయిను స్వల్పముఖముల నైనను గోల్పోయి పరోపకారమును జేయుట కవకాశములు గలవు. లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారు దేశహితార్థము కారాగృహవాసమును స్వీకరించెను. అధికారాగ్రహమునకు పాత్రుడాయెను. కాని ఆత్మవిశ్వాసమును మాత్రము విడువలేదు. సకల జనులకు దేశహితార్థము వారి కాలమును ధనమును వినియోగించుట కవకాశములు గలవు. ఆత్మవిశ్వాసమును గలిగియుండుటకు పాలుగలదు. శ్రీమతి ఆనిబెజంతుగారు స్వరాజ్యలాభమునకై కర్మయోగపరత్వమునై నడిచి. ఆమె తన పౌరస్థితిను సంపదలను కాలమును కార్యసిద్ధికి వినియోగించుచున్నది. పౌరజలకు వారి కాలమును సంపదలను పౌరజలకు దేశహితార్థము వినియోగించుట కవకాశములైన యవకాశములు గలవు. ప్రజలందరును మేల్కొని త్యాగదీక్షను బూనినపుడు దేశభక్తిదయము సాధ్యము గాగలదు.

ఆంధ్రులయందు ప్రబోధ ముదయించినను సది వికాసవంతముగ లేదు. ఆంధ్రోద్యమ మారంభమై కొన్ని సంవత్సరములు గతించినను నుద్యమము సుస్థిరముగ స్థాపితము గాలేదు. ఆంధ్రోద్యమ ప్రాప్తి కవసరమైన భావావేశము కావ్యోత్సాహము ప్రజల నావహించినటులు తోచదు. ఆనిబెజంతుగారు స్వరాజ్య భావ వ్యాపనమునకై ఒక సంవత్సరమునందు జేసిన పరిశ్రమను పరిశ్రమ ఫలమును గమనించినపుడు ఆంధ్రులయల సత్వము కావ్యోత్సాహవశ్యకత విదిత మగుచున్నది. ఆంధ్రోద్యమా భ్యుదయమునకు ప్రతిపక్షు లాటంకములను గల్పించుచు న్నారు. విప్లుపరంపరలను చాటుటకుం దాంధ్రులకు శక్తిగలదా? ఈ సందిగ్ధ తరుణమునందే ఆంధ్రుల శక్తులన్నియు వికసింపవలెను. విజయము గూర్చి వెలగొంద వనసరము లేదు. ఉద్యమము సత్వమునై నాధారపడియున్నది. ధర్మకాతకము చేబూనినది. ఒకరి స్వత్వముల జెడగొట్ట బూనుకొనలేదు. జాతీయ విచ్ఛిన్నమునకు గడంగుటలదు. ఆంధ్రులు స్వదేశముపై సమరాగ్రహము వికసింపజేయుచున్నది. స్వభావమై, స్వధర్మముపై గాఢాభిమానము జూపుచున్నది. ఆంధ్రులు సంకల్పించిన జాతీయ విద్యా విధాన మిప్పుడే భారతీయులందరిచే నాదరింపబడుచున్నది. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల ప్రతిష్ఠాపనమును పరిహసించిన దినములు లేవా? ఆంధ్రులు చూపిన దేశభావాభిమానమే, హిందూ దేశ మందంతటను బ్రాకుచు, ఆంగ్ల సంభవుల ప్రతిధను మరగుపరచుచున్నది. అట్టితరీ, ఆంధ్రులు మొదలిడిన రాష్ట్రోద్యమము మాత్రము దేశీయులచే నాదరింపబడదని సంశయింప భావ్యమా? స్వరాజ్య సమితులు రాష్ట్రప్రత్యేకత సంగీకరించినవి. కాంగ్రెసు మహాసభ ఆంధ్రరాష్ట్ర విభిన్నతను గుర్తించినది. నామాజ్య శాసనవిర్మాణ సభ్యులు గూడ రాష్ట్ర నిర్మాణాదర్శము సమంజసమేయని యంగీకరింపవలసినవారయిరి. ఆంధ్రుల మార్గమునే కర్నాటులును, మహారాష్ట్రీలును, ఉత్కలీలును అవలంబించుచున్నారు. ఉద్యమమును కొనసాగించుట కింతకన్నను అనుకూల కరిస్థితులు సమకూడుట సాధ్యమా? కాదుకాదు. ఉద్యమాభివృద్ధి మందగించుట ఆంధ్రుల యలసభావమును సూచించుచున్నది గాని, ఉద్యమ న్యాయమున క్షణికశంకము నాపాదించుటలేదు. ఆంధ్రులలో వింకను ఋషిసత్తములగు గాంధీ యుదయింపలేదు, ఆంధ్రదేశము సంతను తన కర్మయోగ పాదపత్రములే నుద్వలితము గానింపగల తిలకు మహాశయుడు దృఢింపలేదు, ఆంధ్రోద్యమము సభిష్టాన దేశతగ

భావించి, నిదురయందును, ప్రబోధమునందును, సర్వకాల సర్వావస్థలయందును ఉద్యమ మంత్రమునే జపించి సంకల్ప సిద్ధికి బనిచేయు పురుష పుంగవులుడయింపలేదు. అట్టివా రుద్భవించునంత వరకును ఉద్యమ విజయ ముగియుండ వచ్చినదేవా? ఆంధ్రులందరును ఏకసంకల్ప బద్ధులుగుచు లేని, సంకల్పసిద్ధి యసాధ్యముగనా? సంఘేతక్తి కలియుగే యను సూక్తి ననుసరించి, సంఘతక్తిచే విజయముగాంచ విలులేదా? ఆత్మవిశ్వాసమును పె పొందింపుడు. ఆంధ్రులలో నందరో గాంధీలున్నారు. ఎందరో బెజంతులున్నారు. ఎందరో తిలకులు గలరు. కావ్యోత్సాహము బూని కృషి సలిపిన, వీరందరును ప్రస్ఫుటమగుచును. మారుమూలలదాగి యుగోచులుగనుంజిన మహామహులందరును ఆసమయమున బయలు వెడలెదరు. నిరాశయే అవజయమునకు మూలము. తిలకు బెజంతుగార్ల ప్రతిభకు నిరంతర కార్యదీక్షయే పరమకావ్యము. ఆరహస్యమును గ్రహించుచో ఆంధ్రవిజయముకూడ ధృవమే. ఇదివరకు నిదురించినది చాలును. ఆంధ్రులకిక నిద్రతో బనిలేదు. అలసభావమునకు జోటులేదు. మాంద్యమును నూరారుడల జిన్ని నైవవలయును. ఆంధ్రులు హిందూదేశమునంతను నూతనమార్గముల నడపింపవలయునని యీశ్వరసంకల్పము గనుకనే, వారిలో ప్రబోధ వికాసమునకు కొంత మూలస్వము గలిగినది. ఇంతవరకును దేశీయోద్యమముల నడిపిన నాయకులు తమ లక్ష్యముల ననుసరించి కృషి సలిపిరి. వారి కృషిని సాఫల్యము గావింపవలసిన భార మాంధ్రులపై నిలచి యున్నది. స్వరాజ్యమునకు సరియగు స్వరూపమును ఆంధ్రులే నిర్మించి, ఆంధ్రులే హిందూదేశమున కంతకును మార్గదర్శులు గావలెను. కాంగ్రెసు సంస్కరణములు స్వరాజ్యము కాదు. హోమురూలు స్వరాజ్యము కాదు. స్వరాజ్యము వీటి కన్నిటికిని అతీతమయినది. ఆత్మోపలబ్ధియే స్వరాజ్యము. ఈ నూతన విశ్వరూప సందర్శనము ఆంధ్రులకు లభించినది. సంకల్పక లాభమును భారతీయుల కొనగలకు ఆంధ్రులు సాధించి తిరెదరు!

సత్యాగ్రహవిజయము

“భగవంతుని కృపవలన కష్టములు గల్పింపనవి. గౌరవప్రదమగు సమాధానము గుదిరినది. కష్టసాధ్యముగు నిర్మాణకార్య మిక ప్రారంభమగును. మీ సాహర్ద్రభావమునకు వందనములు.”
పై వాక్యములతో మహర్షి గాంధీ బెజంతు గారికి తంత్రీవార్త సంపెను. హిందూదేశము నీవార్త హర్షాబుధి నోలలాడింపగలదు. గాంధీ గారి ఆధ్యాత్మికశక్తి నిజప్రతిభను మరియొక మారు గనుబడిచినది. అహింసాబాధను యంత్రశోలాధికారులకును, పరిశ్రామికులకును అనేక దినముల నుండియు వేతనము గూర్చి వివాదము జరుగుచుండెను. సంగ్రామ సమయమున అహింసాబాధ మిల్లులు నధికమగు లాభమును సంపాదించుచున్నది. కాని పరిశ్రామికుల స్థితి మాత్రము పూర్వమువలెనే యుండెను. సంగ్రామకారణములచే బూర్వముకన్న దుర్భర మయ్యెనని చెప్పవచ్చును. సాశ్వాత్యదేశములలో ప్రబలిన సాంఘిక వివాదములే హిందూదేశములో తిరిగి పొడనూపెను. పరిశ్రామికులు వేతనములను 100-కి కెర వంతున వృద్ధిజేయుడని కోరిరి. యజమానులు వీరి కోర్కెల పెడచెవిని పెట్టిరి. అహింసాబాధయలో చాచాపుగ నడుపడి యంత్రశాలలు గలవు, పరిశ్రామికులు సమ్మకట్టుటచే, వీటి పనియంతయు

నాగి బోయెను. యజమానులతోప మతిశయము చేను. కాని పరిశ్రామికులు లొంగలేదు. గాంధీగారి కిట్టిని గమనించిరి. ఆ ప్రదేశమునకు వెడలి పరిశ్రమల గనుగొనిరి. కూలీల మొరలు ఆధారపడియు లని నిశ్చయించిరి. తమ వాంఛలు నెరవేరువరకును, పనిలోనికి బోవలదని, కూలీలను హెచ్చరించిరి. సత్యాగ్రహవ్రతానుష్ఠాన మంతయును వారి కుపదేశించిరి. అయినను, యజమానులు న్యాయ మొనర్పలేదు. అంతట గాంధీగారి ఆధ్యాత్మిక శక్తి విజృంభించెను. సత్యాగ్రహము కార్యరూపము దాల్చెను. గాంధీగారు పాశ్చాత్యవద్ధతుల నవలంబించలేదు. సభల జేసి తీర్మానముల బంపలేదు. పరిశ్రామికుల నల్లరులకు పురికొల్పలేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు సమ్మకట్టులు మోటుబలముతో నడచి వేయబడినవి. గాంధీగారి రట్టి చర్యల కవకాశ మియ్యలేదు. హైందవప్రాచీనసాంప్రదాయబల మెట్టిదో నొక్కమారు గనుబడిచెను. సత్యాగ్రహ మననమి? కరుల కపకార మొనర్పవలదు. పరు లొనర్చు బాధల నన్నిటిని నీవే సహించుము. ప్రత్యక్షము తాము గావించుచున్న కార్యము గూర్చి సిగ్గుపడి, దార్జన్యము నాపువరకు, నీ పట్టుదలను విడువవలదు. ప్రజ్ఞాదు డీ విధానము నవలంబించి తండ్రి దార్జన్యము నడవగలిగెను. వసిష్ఠు డీ వ్రత మావరించి, విశ్వామిత్రునికి గర్వభంగముజేయగలిగెను. దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను, గాంధీగారి వ్రతము గైకొని, సాధింపగలిగిరి. పరిశ్రామికులు గోరిన వృద్ధిని యజమాను లొనగువరకును, గాంధీగారి హోరమును వినించెద మని పట్టుబట్టిరి. గాంధీగారి సతీతిలకము భర్త పూనిన వ్రతమునే అనుష్ఠించెను. ఉభయమును తపోనిష్ఠయందు కూర్చొనిరి. గాంధీగారు పవాసము జేసిన, యంత్రశాలాధికారుల కేమి నష్టము? పాశ్చాత్య నాగరిక వ్యామోహితులగు ఆంగ్లవిద్యాధికు లాతపఃప్రభావము గనుగొనలేరు. సభలు జరుపుట, తీర్మానముల గావించుట, ఉపన్యాసముల నొసగుట, స్వాతిత్యమును ప్రకటించుట, పుష్పమాలాలంకృతులగుట, పత్రికలలో కేసుల ప్రకటించుకొనుట, యివి యన్నియు పాశ్చాత్యాంధోళనమార్గములు. దేశములో ప్రస్తుత ములులోనున్న పద్ధతు లివియే. వీటి యపయోగము లేక బోలేదు. కాని గాంధీగారి వలంబించిన తపోనిష్ఠ వేరు. వారి యుపవాసవ్రతము వేరు. సత్యాగ్రహబలిమి గనుగొనుట దురవగాహము. బాహ్యోద్రియముల కది గోచరించునది గాదు. అంతరింద్రియ దృష్టితో మాత్రమే దానిని గనుగొన సాధ్యమగును. గాంధీగారి తపము ఫలించిందే. తపోగ్నిని యంత్రశాలాధికారులు భరింపలేకబోయిరి. ఆమహాత్మునినుండి వెలువడిన దివ్య తేజము యజమానులకు దిగ్భ్రమగొలిపెను. తమ కారణము జూచి తామే సిగ్గుపడిరి. ఉపవాస వ్రతముచే గాంధీగారు దేహయాత్రజాలించుటయే సంభవించినచో, ఎట్టి యదృశ్యము లుదయించెడివో యూహించ నసాధ్యము. ఒక్క ఏనుష్ర్తు మహామహుని మరణము ప్రపంచమునంతటను క్రైస్తవ మతమును వ్యాపింప జేసినది. గాంధీ మహామహుడు నూతనకార్యసాధనమును ప్రదర్శించెను. ఆధ్యాత్మిక శక్తిప్రభావమును ప్రస్ఫుటము జేసెను. ప్రాచీన గాథలలో ఒక్కొక్క మహర్షి తన మానసిక బలముచే సంతటి కార్యముల సాధించినదియు దలంచినపుడు, అందసాధ్యమగున దెన్నియే లేదని గాంధీగారి జీవితమే వ్యక్తపరచుచున్నది.

విద్యాదాన ముత్తమ దానము

సంవత్సరాదిపండుగ తొలిపండుగ

విద్యాదానమునకు సంవత్సరాదిపండుగ పుణ్యకాలము

ఆంధ్ర విద్యానిధికి తొలిపండుగ నాడు

కానుకల సమర్పించి మాతృపూజను చేయుడు

సామ్రాజ్యకావనిర్మాణసభ

ఈస్టు యిండియా రైల్వే కంట్రాక్టు పూర్తియగుట తోడనే, రైల్వేపరిపాలనమును ప్రభుత్వమువారే గైకొనవలయునని శర్మగారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచూ, సహేతుకముగ నుపన్యసించిరి. ప్రభుత్వమునా రైల్వేపరిపాలనా భారమును వహించినచో ఈసరికి రి కంట్రాక్టుపత్యములు లాభము వచ్చి యుండెడివని శర్మగారు చూపించిరి. ప్రభుత్వపు రైల్వేలను, కంపిసి వారు పరిపాలించు పద్ధతి అన్ని దేశములలో విడిది వెట్టబడెను. హిందూదేశములో నిట్టి పద్ధతి ప్రజల కన్ని విధములను నష్టదాయక మని శర్మగారు నవదించిరి. గౌరవనీయులగు వాచాగారు దప్ప మిగిలిన ప్రజాప్రతినిధులందరును శర్మగారి తీర్మాన కనుకూలముగ మాటలాడిరి. ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయములు కార్యదర్శిసభకు బంపబడునని సర్. బార్నేసుగారు నుడివిన పిదప శర్మగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు నిర్బంధావాసముల గూర్చి విచారించి ప్రభుత్వమునకు హితము నొనగుటకు సలహా సంఘము నొక దానిని నెలకొలుపవలయునని, తీర్మాన ముపకాదించిరి. ఆ సంఘములో నిద్దరు ప్రాకోర్టుజడ్జి లుండవలయుననియు, ముగ్గురున్యాయవాదు లుండవలయుననియు బెనర్జీగారు గోరిరి. ప్రభుత్వముపక్షమున సర్ విలియము విక్సెంటుగారు సానుభూతితో జవా బొసంగిరి. స్థానిక ప్రభుత్వములు సలహా సంఘముల నేర్పగూడనని, తాము వారిని గోరెదమని విక్సెంటుగారు చెప్పిరి. ఆ సంఘములో న్యాయానుభవము గల నొక ఆంగ్లేయోద్యోగియు, నొక హైందవోద్యోగియు నుండు రనియు, వారిలో నొకరు తప్పక ప్రాకోర్టు జడ్జియై యుండురనియు, రాజకీయ నిర్బంధితులకు వార్తాపత్రికల నొనగుటకు స్థానికప్రభుత్వముల తాము గోరెదమనియు, రాజకీయ నేరస్థులను జూచి వారికష్టముల గనుగొనుకై అనుద్యోగుల నేర్పరుచుటకు స్థానికప్రభుత్వముల పడిగదమనియు, ఈ సమయమున ప్రజాభిప్రాయమును సంతృప్తిపరచుట యవసర మని హైందవ ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి రనియు, విక్సెంటుగారు వలికిరి. ఏమి చూసిన సానుభూతిచే, ప్రజలలో గొంత సంతస ముదయించును. కాని దేశరక్షక శాసనమును సంగ్రామ వ్యవహారములలో దప్ప, రాజకీయాంధోళనమునకు వర్తించ జేయుకుండు నటుల, ప్రజలు ప్రభుత్వమునుండి వాగ్దానము పొందువరకు, తమ పట్టుదలను విడువగూడదు. ప్రాథమిక స్వత్వముల కాపాడుకొననిది, ఎట్టి రాజకీయసంస్కరణములును సాఫల్య మొనగూర్పజాలవు.

బర్మా ప్రభుత్వపుచర్య

బర్మాదేశమునకు పోస్టుద్వారా హిందూ, న్యాయిండియా, అమృతబజారుపత్రికలు రాకుండ బర్మాప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. ఇండియను రివ్యూ మాసపత్రిక గూడ బర్మాదేశమునకు జేరలేదట. సర్. రెజనాల్లు క్రాడక్కుగారి పురుష రాష్ట్రపాలకులుగ నున్నారు. వారు సామ్రాజ్య

శాసన నిర్మాణసభలో నున్నపుడే, వారి ప్రజాసానుభూతి తేటతెల్లమయ్యెను! వీరి తత్పరముడయిన యి మగు చున్నది. హిందూదేశమునందటను యీ పత్రికలు వ్యాపించి ఎట్టి వైపరీత్యమును పుట్టించకుండగ, బర్మారాష్ట్రమున మాత్ర మెట్టి కష్టాలము గలుగునో యూహింప నశక్యము. బర్మా ప్రజ లంతటి వివేచనాశక్తి లేనివా రని క్రాడక్కుగారియూహా గాబోలును. ప్రజాస్వత్వముల కాపాడు సంఘమువారి కక్షమున యసమృతి జూపుటకు చెన్నపురిలో 26 వ తేదిన సభ జరుగును. స్వపరిపాలన మేలేమనని యుద్విగ్భారు సమయమున ప్రాథమిక స్వత్వములకే భంగము వాట్లుచున్నది. నిర్బంధ శాసనము లన్నియు ప్రజలపై నుపయోగింప బడుచున్నవి. అసమృతి జూపుటకు సభల గూర్చుటాచారమయినది. సభల ప్రయోజనము గూడ క్రమముగ దగ్గుచున్నది.

క్రిక్రిములగు రెంటాల వేంకటసుబ్బారావు

పంతులుగారు

ఏమి నేటియుదయమున రి గంటలకు మైలా పురియందు స్వగృహమున కాలధర్మము నొందిరని తెలుపుటకు చింతించున్నారము. వేంకటసుబ్బారావుగారి నామ మాండ్రదేశమున సుప్రసిద్ధము. గుంటూరు మిషను హైస్కూలుకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండి, విద్యాభివృద్ధికై పాటుపడిరి. చెన్నపురిలో హైకోర్టు వకీలుగ కొలదికాల ముండిరి గాని, అందుకు విరమించుకొని, స్వతంత్రతత్వము, బంధుమిత్రవిద్యాధుల కనేకులకు ధనసహాయము గావించుచుండిరి. వీరి కాంక్ష యాండ్రభావలయం దసర్వశాంతిత్వము గలదు. సుప్రసిద్ధ మహాకవి యగు పే క్వియరు క వి హృదయ రహస్యములను గ్రంథరూపముగ వ్రాసి యాంధ్రులకు గీర్తి తెచ్చిరి. ఇట్టి ప్రతిభాశాలి యగు నాండ్రపుత్రుని మరణమునకు వగవని వారుండరు. వీరి యాత్మకు శాంతి గలుగు గాక!

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము

బళ్లారి, అనంతపురము, చిత్తూరు మండల సంఘముల నాండ్ర కాంగ్రెసు సంఘములో జేర్చుట నిషయమై, మద్రాసు రాష్ట్రీయసంఘము వారు, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి యభిప్రాయము గోరిరి. కాంగ్రెసుసంఘసభకు దివాను బహదూరు కేశవపిళ్లగారే కార్యదర్శి. అందుచే ఆంధ్ర సభ్యు లాకాంగ్రెసు సంఘసభకు తప్పక వెడలి, కార్యము సానుకూలమగునటుల జూడవలయును. లేనిచో, పిళ్లగారు కాంగ్రెసు వరకు దానమునకు భంగము కలిగింపవచ్చును. కడచిన కాంగ్రెసు సంఘసభకు, ఆంధ్రప్రతినిధు లొక్కరుమాత్రమే వెడలి రని తెలియుచున్నది. వెనుకటి సభకు వెడలకబోవుటకు వ్యవధిలేకబోవుట కారణ మని కొంతవరకు చెప్పవచ్చును. రాజోపుసభ కట్టి యభ్యంతరముల జూపక, ఆంధ్రసభ్యు లందరును సభకు వెడలుట యత్నపరము. లేనిచో, కార్యభంగముగావచ్చును, ఆంధ్రప్రాయముల భంగము గావించవల్యధు టెలుల సమకట్టినది, అన్యరాష్ట్రీయులకు తెలుపుటయు లాభకరమే.

ఆంధ్ర విద్యానిధి.

శ్రీకాశ్యుక్తి సంవత్సరము.

1918-19 సం. వసూళ్లు.

మొత్తము రూ. 284-10-7

జే.బి.ఎ. వాసుదేవశాస్త్రిగారు	విశాఖ	2-0-0
ఎస్. మాధవ మినమగారు	చెన్నై	1-0-0
బి. సుదర్శనము గారు	"	1-0-0
బో.శే.శే. రామచంద్రంగారు	"	1-0-0
కె.పా. నుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు	"	1-0-0
కె. ఎస్. ఎస్. కేశవశాస్త్రిగారు	"	1-0-0
భిషగ్గ. శ్రీపాదకృష్ణ శాస్త్రిగారు	"	1-0-0
కాశీభట్ట. నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు	కాకినాడ	1-0-0
పి. నరసింహ శాస్త్రిగారు	చెన్నై	1-0-0
ఆర్. వి. శ్రీనివాసాచార్య గారు	"	1-0-0
మొక్క-పాటి. శివారావు శాస్త్రిగారు	"	1-0-0
నరగం. నూర్జహానరావు శర్మగారు	"	1-0-0
పులవర్తి. లక్ష్మణస్వామిగారు	ఆకివీరు	2-0-0
పి. నరసింహముగారు	నరసాపురము	1-0-0
పి. పేరయ్య శాస్త్రిగారు	"	1-0-0
రంగి. గాల. వెంకట నారాయణ శ్రీకాశ్యుక్తిగారు	కాకినాడ	2-0-0
జే.సి. స. నుబ్రహ్మణ్యముగారు	కంకటగిరి	1-0-0
కె.పా.ము. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు	"	1-0-0
పురాణము. నుబ్రహ్మణ్యగారు	"	1-0-0
కటిక శే. విజయరామయ్యగారు	"	1-0-0
చెలికాని. వెంకటనరసయ్యగారు	"	1-0-0
ముత్తరాజు. నుబ్రహ్మణ్యగారు	"	1-0-0
భగ్యాగాడి. లక్ష్మణరావుగారు	"	1-0-0
నెనులి. నుబ్రహ్మణ్యగారు	"	1-0-0
రంగి. వెంకటగారు	"	0-8-0
వడ్డపూడి. రంగమన్నగారు	"	0-8-0
సయ్యుడు రమణాచలసాహెబుగారు	"	0-8-0
వారణాసి. ఆదిశేషయ్యగారు	"	0-4-0
వి. రామకృష్ణయ్యగారు	"	0-4-0
ఎ. జగన్నాథశాస్త్రిగారు	"	0-4-0
సి. జగన్నాథముగారు	"	0-4-0
సి. వెంకటరావుగారు	"	0-4-0

రెండేళ్ల పరీక్ష పరిశ్రమలతో కై రెక్క నుండవలయు నని ఇటీవల చేసిన యేర్పాటు ప్రకారము నిర్బంధపడిన నూతనోద్యోగమునకు దొరతనమువారు పి. జి. మీ.డి. సి.వి. ఎస్. ఐ. సి. ఎస్. గారిని నియమించిరి. ఆయనదొడ్డి చేయవలయుననున గూర్చి వారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. రాష్ట్రములకు గూడ కై రెక్కయలను నియమింపవలయు నను సంకల్పిని దొరతనమువారా లోచించుచున్నారు. పారిశ్రామికశాఖయొక్క తీవ్రపరిశ్రమను గూర్చి చాల వరకు వ్రాసిరి. వారింకను తమ విజ్ఞప్తమును దొరతనము వారి కంపతెను. వారి కలహము దొరతనమువారాలోచించి అటువై నుత్తరపుట వొసగగలరు. కై రెక్కయగారి క్రిందపనులను చేయవలసియన్నదని వారందాక నడవారింపుచున్నారు. (1) కలహాలనిచ్చట; నూతనమును తెలుపుట (2) క్రొత్తపద్ధతులను, నుంచిపని ముట్టులను ప్రవేశపెట్టుట (3) క్రొత్తపరిశ్రమల కనిపెట్టి వాటినిజరిపియితిని తయారుచేయు నిమిత్తము ప్రధమయంత్రాలయములను, పరిశోధకయంత్రాలయములను నెలకొల్పుట. ఇందు పరిశ్రమలకు వలయు వివిధరకతి ఉద్యోగియులకు శిక్షాసౌకర్యమును. (4) ఋణముల నియంత్రాధికారి ధర్మాన్ని లపరికించుట, ఎట్టివారికెట్టి సహాయమును చేయదగినదియో నిర్ణయించుట, ఈనాలుగు విధములగుపనులను పూర్తిపరిశ్రమ ఖర్చునిమిత్త మానుదొడ్డికి యాదవలయును. ఇంక కలహ రాష్ట్రమునందలి ఆర్థికసమస్యలను పారిశ్రామికదృక్పథము. నగరించి కనుగొనుచుండవలయును. వాటినిజగూఢాచారమునంతటిని తెలిసికొనవలయును. ప్రస్తుతముందుకరిశ్రమలనిర్వహణలను నిర్వహించు కనుగొనుచు వాటికి తనచేత నైవంతరతనము సహాయము నొసరింపవలయును. ఆవసరమును అవకాశమును వచ్చునపుడెల్ల కనుభవపద్ధతుల సహాయముననుపముదురు. అతిని కొక కలహసంఘము ముండవలయుననియు దానికి కై రెక్కలే అధ్యక్షుడుగ నుండవలయుననియు కోరవలయున్నది. సంఘ సభ్యుల పేర్లకముందు తెలుపబడగలవు.

స్థానిక వార్తలు

(0)

అఖిలభారత జే.బి.ఎ. పిండిపాపిత్వ సమీక్షనము యొక్క యెనిమిదవ సమావేశము మహాత్మా గాంధీగారి యాజమాన్యమున మార్చి 29, 30, 31 తేదీలను ఇందూరులో సమావేశమగును.

భగవాన్ తిలక్ :— ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యనిర్వాహక సంఘము పక్షమున భగవాన్ తిలక్ గారు చెన్నైకి వచ్చునపుడు వారిని సన్మానించు విషయమై చర్చించుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున శేషసాయంకాలము 5 గంటలకు సభజరుగును.

బొంబాయి కలకత్తా టపాలు :— బొంబాయి నుండియు కలకత్తా నుండియు వచ్చు మెయిలు బిండ్లు ఆలస్యముగా వచ్చుచుండుటచే బొంబాయి కలకత్తా టపాలు క్రమముగా 12, 17 గంటలకు చెన్నైకి యందు బట్టాదా చేయబడును.

చెన్నై రాష్ట్రీయ స్వరాజ్యసమితి :— చెన్నై రాష్ట్రీయ స్వరాజ్య సమితికి కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనవలెనని తమిళజిల్లాలయందలి స్వరాజ్యసమితి కాఖిలను కోరగా, ఆకాఖిల సభ్యులు తక్కింద జేర్కొనబడినవారి నెన్నుకొనిరి: ఆశ్వత్థులు. గౌ. వి. కె. రామానుజాచారి; ఉపాధ్యక్షులు. గౌ. వి. వి. నరసింహయ్య, రా.బి. శ్రీనివాసపిళ్ళై (తంజావూరు); రాష్ట్రీయస్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శులు. ఇ. దొరస్వామి అయ్యరు, టి. ఎం. కృష్ణస్వామిఅయ్యరు. వార్డు జోసెఫుగారు ఇంగ్లండుకు పోయియుండుటచే, వారిమేర చేప్పబడలేదు. స్వరాజ్యసమితికాఖిల సభ్యులలో న శేషులు సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, టి. వి. వేంకట్రాయయ్యరు, రాష్ట్రీయస్వరాజ్యసమితిసభ్యులగు నెన్నుకొనబడిరి.

పడమటి తండ్రియాల్పేట రేలుపేయర్ల సంఘము :— కడపనది ఆదివారము సాయంత్రము త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి న్యాయనందు పడమటి తండ్రియాల్పేట రేలుపేయర్ల సంఘము వారి సభ జరిగెను. టి. రాజగోపాలాచారిగారు వి. ఎ. (ఎరనావూరు శ్రోత్రియంబారు) అగ్రాసనాధిపతియై వహించిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేవారి గేటులవలన ప్రజలకు బండ్లకు రాకపోకలకు కలుగుచుండెడి యిబ్బందులను గురించి మాత్రాజ్ఞాచారిగారు ప్రవచనమున సహృదయ్యగాను బోధల ఆదివారాయజయ్యగారు ఆంధ్రమునకు గోవిందస్వామి పిళ్ళగారు ఆంధ్రమునకు నుపన్యసించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు గావించబడిన. మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేవారు తిరువత్తియూరు హైకోర్టు, మజ్జిగారిపత్రం కోర్టులలో వారి గేట్లకు పలుమారు మాయాటచేతను కొన్ని సమయములందు చాలకాలము మాసియుండుట చేతను మరొకన్ని సమయములందు ఆవసరముగా మాసియుంది తెరచుటచేతను ప్రజలకు చాల ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. రైల్వే ఆధికారులు వైరెండు గేట్లయందు బండ్లను మార్చుటకును మట్టిబండ్లను ఒకలైననుండి మరొకలైనకు మార్చుటకును రైల్వేవారు ఈ రెండుగేట్ల మధ్యనుండు జాగాను స్టేషనుకు సంబంధించిన జాగాగా నుపయోగించుట వలనను చాల ఇబ్బందులు గలుగుచున్న వనియు ప్రజల రాకపోకలకును బండ్లకును ఇబ్బంది కలుగవలంద ప్పాటు చేయవలె ననియు తీర్మానింపబడిన.

పచ్చయప్ప కళాశాల.

పచ్చయప్ప ధర్మముల 74 వ స్కాక మహాసభయందు బహుమాన ప్రధానోత్సరమున పచ్చయప్ప కళాశాలయందు నిన్నటి సాయంత్రము గవర్నరుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. హాలు సభ్యులతో నిండిపోయెను. ప్రారంభమున బ్రెస్లీ సాంపర్నిక రిపోర్టును కె. కార్త్యాయనందర పట్టారుగారు చదివిరి. పిమ్మట కళాశాల ప్రిన్సిపలు జి. సి. రోలోగారు కళాశాల సాంపర్నిక రిపోర్టును చదివి సమర్పించిరి. అనంతరము తిరుమలే పిల్లై (అటార్ని) గారు పచ్చయప్ప స్కాక ధర్మములను ప్రశంసించుచు, అప్పడప్పకు బ్రెస్లీలకు గలుగుచున్న చిక్కులను గూర్చి వడివిరి.

పిమ్మటగవర్నరుగారు బహుమానములను విద్యార్థుల కొసగిన యనంతరము సభ్యులను సంబోధించి యుపన్యసించిరి. వారు మొదట పచ్చయప్ప ధర్మవిద్యపాఠమును గూర్చి చదువబడిన రిపోర్టునందలి విషయములనుగూర్చి నడివి బహుమతులనుండిన విద్యార్థులను బహుకరించి ఇంక ను ఇట్లు నిర్దేశము 5 సం. ములక్రిందట ఈ హాలునందే ఇట్టిస్కాకసభలలో ఆధ్యక్షునిగనుంజిరి. అప్పుడు నేను విద్యావిషయపు అభివృద్ధికి చేయబడిన ఏర్పాట్లను గూర్చియు, భావిసంపద సూచకములను గూర్చియు చెలిపి విద్యాసమస్యల విషయమున బాగుగా పనిచేసి జయప్రదముగ నిర్వహింపగలగవలెనని చెప్పి యుంజిరి. ఆతరువాత ఒక సంవత్సరమునకు ప్రారంభమైన మహాయుద్ధమువలన ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్న విద్యాభివృద్ధి పనులన్నియు ధనము చాలక సంస్కరింపబడవలసివచ్చెనని. యుద్ధము మూలమున ధర్మకర్తలచే నిర్వహింపబడుచున్న కళాశాలల ధనములకును చాలకష్టము గలిగెను. ఇట్టి విపరీతములకు పరిస్థితు లున్నను పచ్చయప్ప ధర్మముల బ్రెస్లీలు తృప్తికరముగ కార్యభారమును నిర్వహింప గలిగినందున ధర్మకర్తలను ప్రశంసించి ప వలయును. కళాశాల సంబంధపు అభివృద్ధి పనులలో చెట్టు టులో విద్యార్థి వసతిగృహనిర్మాణమే విశేషప్రశంసాపాత్రము. చెన్నై పురియందు దుస్సాధ్యములగు మంది సౌకర్యము లన్నియు, సౌఖ్యతీతనమును గలుగుచున్నవి. బేట్టుటలో కట్టడములు పూర్తియైనవెనుక సాశ్రమ కళాశాల ఏర్పడునని చెప్పవలెను. అనంతరము వారు పచ్చయప్పగారి ప్రఖ్యాతిని విశేషముగా పశంసించిరి. ధర్మకర్తల కార్యనిపుణతను గొనియాడిరి.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

చెన్నై పురి స్కాల్లుకాజుకోర్టు జడ్జిగా నున్న టి. వరదరాజులు నాయకుగారికి ఇది హాజరయిన 1 మాసపు ప్రివిలేజ్ సెలవుగాక మరీ 19 దినముల సెలవొసంగబడెనని టి. కృష్ణస్వామి నాయకుగారికి (8-వ గ్రేడుసబ్జడ్జి) ఒకమాసపు ప్రివిలేజ్ సెల వీయబడినది.

మొదటిగ్రేడు డిస్ట్రిక్టు ముసలముగా నున్న భీమేశ్వరరావు పంతులుగారు బంగలపురం పెంపొరటి సబ్కోర్టులో సబ్జడ్జిగా నియమింపబడిరి. విశాఖపట్టణములో 1 వ తరగతి మేస్ట్రీటుగా నున్న రామస్వామిఅయ్యరుగారికి స్వహస్తముతో అంగ్లభాషను సాక్షుల వాగ్మూలములను వ్రాసికొనుట కధికార మియబడిన.

రాజ్-జమునందు డిస్ట్రిక్టు హాజరుగా నున్న రాఘవాచారిగారికి 2 వ తరగతి మేస్ట్రీటు అధికార మియబడిన. పెద్దాపురము డిస్ట్రిక్టు హాజరుగా నున్న పంతులుగారికి 2 వ తరగతి మేస్ట్రీటు అధికార మియబడిన.

విశాఖపట్టణమున 1-వ తరగతి మేస్ట్రీటు త్యాగరాజయ్యరుగారికి స్వహస్తముతో సాక్షుల వాగ్మూలములను ఇంగ్లీషులో వ్రాసికొనుట కధికార మియబడిన.

కార్మికగృహము :— పరేలులో కరింబాయియ్యకళావరణమున సాంఘిక సేవాసమితి వారేర్పరచిన కార్మికగృహమును వెల్లింగ్టను ప్రభుగారు శుకవారమునాడు సాయంకాలము ప్రారంభించిరి. “ఇండియా సర్వెంటుసాపైటీ” సభ్యుడగు ఎస్. ఎస్. జోషి గారు ఈసమితికి కార్యదర్శిగా నున్నారు. ఈ గృహమున విద్య, ఆర్థిక, నైతిక, విశ్రాంతి ముఖ్య బోధింపబడును. ఇది విశ్రాంతి గృహముగ కూడవలెను. రాత్రి పాత కాల గ్రంథ భాండాగారము ఏర్పరుపబడును. ప్రతివారమున ఆరోగ్యము పోషకధర్మము. గృహోపచర్యమున్ను పలు విషయములను గూర్చి యుపన్యాసము లియ్యబడును ప్రతియంత్రకాలలోను ప్రతిభాగమునకును ఒక సహకారసంఘ మేర్పరుపబడును. నీడపట్టు అటలు సంగీతము ఉపాహారములు మున్నగునవి సరుకూర్పబడును. పనివాండ్రుకు సౌఖ్యస్థియం దభిరుచి కలిగింపబడును. అని కార్యదర్శివడివెను. ఇది చాల మంది నూచన పలువురి మార్గము ననుసరింపదగునని ప్రభుగారు నడివిరి.

గొనోజూన్

ఎటువంటి సె.రో.ములనైనను మూగోనోజూన్ పుచ్చుకొనిన యెడల తక్షణమే గుణము నిమ్మచు వ్యాధులకు సంబంధించిన పురుగులను ఆడుగంట నాశనము చేయును. బుడ్డి 1-కి పోట్టి సహా రు 2-12-0. A. H. Solomon & Co., (Depot - A.D) No. 29, Thana Street, Chintadripet, MADRAS.

-(o)-

ఆ యు ద్వేదాశ్రమం, గౌ, ఆచారప్పన్వీధి, జి.టి, మదరాసు

విరోధామహాసంగమము

(రైతుల కీర్తి)

ఇంగ్లండు

గనులపనివాండ్లు

లండను, మార్చి 18:—గనులపనివాండ్లలో 50 వేల మందిని పంపివేయవలెనను విషయమునకు సౌకు బేంజు పని వాండ్లలో 59256 గురు అనుకూలురు; 60870 మంది ప్రతి కూలురు.

దస్త్రముగనుల పనివాండ్లు

లండను, మార్చి 18:—పనివాండ్లను తీసికొనుటకు దస్త్రమువారిలో 32578 మంది అనుకూలురు; 27178గురు ప్రతి కూలురు.

నాకానిర్మాణము

లండను, మార్చి 18:—దొరతనమువాని నాకానిర్మాణము పూర్తిగా విఫలమైనది గాన నాకాదశమువారి యాజమాన్యమును తొలగించి నాకాసామ్యములకును నిర్మాతలకును స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెనని 50 ధానుగు సదగ్గంతుగాను ప్రైము ఫ్రికటు వ్రాసిరి.

యుద్ధమునాసభ.

లండను, మార్చి 18:—గురువారమునండి కేనివారము వరకును దొనింగునీధిలో మహాసభలు జరిగినవి. ప్రాన్సు ఇటలీ ప్రధాన మంత్రులు గూడ వచ్చిరి.

మార్కెటింగ్ కేసు

లండను, మార్చి 18:—ఈ కేసులో వివాదాంశములలో ముజరాసామ్మ నిర్ధారణమధ్యకర్తల కృత్యముగా జరుపబడునని అటోరనీ జనరలు గారనిరి. దొరతనమువారు మరలను సాగించలేకపోయిరి. ఈ కంగ్రెసి పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారు ప్రకటించెదరు. 6 స్టేషనుల ప్రకారము నష్టమును పుచ్చుకొనుటకు దరఖాస్తుదారులకు హక్కుగలదని అటోరనీ జనరలుగారనిరి.

సినుఫీనరులు జాతీయవాదులు

లండను, మార్చి 18:—వాటరుఫర్మసంగు ఆనివారము వారు నియోజనము జరిగినది. జాతీయవాదుల ప్రతినిధి రెడ్మండు సినుఫీనరుల ప్రతినిధి వైటుగాల్లుకు వారి అనుచరులను వెర్నె యూరేగింపుతో రెండుమైళ్ల పొడుగున జులు నిండి యుండగా సెంటుపాట్రిక్కుడే వినోదముల కరిగిరి. తరువాత సభలు జరిగినవి. ఇంగ్లండులో సేవలను చేర్చుటనుగూర్చి జాతీయవాదుల భావమును రెడ్మండుగారు వివరించిరి.

క్రొత్తమాదిరి నాక

లండను, మార్చి:—8000 టన్నులగల క్రొత్తమాదిరి మొదటి నాకను కాంక్రీటుపోసిన 6 వారములకు పనిశీటతీరమున సమద్రమునదింపిరి. ఇట్టి నాకలను మరి 5 కి టిని కట్టించెదరని తెలియుచున్నది. పని ప్రారంభించిన 90 దినములకు నాకలను నీటిలోదింపవచ్చును. ఉత్పన్నాకలను కట్టుట కళ్ళంత ముండదు. ఉత్పన్నాకలలో 20 వ వంతుమాత్రమే దీని సామగ్రుల కగునని వాసింగ్టనునుండి తెలివార్త వచ్చినది.

లండను, మార్చి 18:—రాక్షసిబాగ్న క్యూను మన్ని విధములను తగ్గింపబడుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. గృహములలో వారు బాగ్నలో ఆరవంతు తగ్గింపబడును. కొట్టలో కాల్పుబాగ్న ఇకమీద నిలిపివేయబడును. రెయిల్వేను విశేషముగ తగ్గింపబడినది.

ప్రాన్సు

పారిసుపై దాడి.

ఆరక్షితములగు జర్మను పట్టణములపై మనవిరోధము దాడిని మానవో పారిసుపై దాడులను మనము మానెదము. శత్రువుల దాడినలన మనదేశమున చాలవస్త్రము కలిగినది. మనముకలిగించిన అధికవస్త్రములన పరానువా రికనైన గ్రహించుకొందురేమో అని చూచుచున్నామని జర్మనువైమానికదళ ప్రధానసేనాని నుడివెనని కొలొనుగెటెలులో ప్రకటించబడినది.

శత్రువుల మోహరము.

లండను, మార్చి 18:—మ్యూజాకు టెడికర్క్ శత్రువుల తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి పలుపాయలు తలపడిరి. చాల వోట్ల శత్రుసేనలధికముగ మాకు తీసి చీల్చుకొని వచ్చెను. మేము ఫిరంగుల సధికముగ ప్రేబ్బుటచే వారు నిలువకాలక చాలవస్త్రపడిరి. అప్రాంతమున ఫిరంగు లధికముగా కాల్పుబడుచున్నవి. గతరాత్రి మాసేనలు బోయినుడి మానోరయొద్ద శత్రువుల కందకములలో 1400 మిటరులవరకును చీల్చెను. మ్యూజాకు ఎడమప్రక్క గతరాత్రి 160 మందిని పట్టుకొంటిమి. వారిలో చాలమంది యుద్ధోగ్యులని పరానువాదు ప్రకటించిరి.

గత రెండుదినములలోను మ్యూజాకు డిక్సమాను మెర్క్యులందు ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్పుబడినవి. శత్రువులను మేమును విషవాయు గోళముల సధికముగ కాల్చితిమని తెల్పియుచువారు తెలిపిరి.

వెల్సెల్లు రంగము.

లండను, మార్చి 18:—తూర్పురంగములందలి పోరులు గూడ వెల్సెల్లు సంఘమువారి పరిశీలనములోనికి వచ్చి నని బోనరులాగారు పార్లమెంటు సభలో నుడిచిరి.

జర్మను ఉద్ధోగ్యులు.

బ్రిటిషు వైద్యకాలా నాకమీదను ఆయుధములు లేని వాటివై నాకలమీదను జర్మను ఉద్ధోగ్యుల నుంచవలెనని హరిటుగారు నూచించిరి. అవిషయమును వైనికాధికారులు రాగుగా వచ్చించిరి. కాని అంగీకరించలేదు. కారణముల విపులు తెలుపకాల నని బోనరులాగారు రనిరి.

ఫిరంగులయుద్ధము.

లండను, మార్చి 18:—మ్యూజాకు టెడికర్క్ ఫిరంగులు కాల్పుబడుచునే యుండెను. హాడుమాంటు టెకోనోల యొద్ద ఫిరంగులను కాల్చి శత్రువులను పారదోలితిమి. టీరయాలో టుత్తరమున శత్రు కిరుక్కలను వాష్టెనులోను ఫిరంగులధికముగా కాల్పుబడినవి పరానువాదు తెలిపిరి.

శత్రు విమానములు.

డంక్వియొద్ద మా విమానములు 6 శత్రు విమానములను నాశనముచేసెను. గురువార కేనివారములకు నడుమ 6 టిని సేల గూర్చును మా విమానములన్నియు నురక్షితముగ వచ్చి చేరెనని బ్రిటిషు వారు ప్రకటించిరి.

శత్రువుల దాడి.

లండను, మార్చి 18:—జువికోరు టుత్తరమునకు కాల్చినీకి ఆగ్నేయమునకు శత్రువులు తలపడగా తీవ్రముగ పోరి వారిలో చాలమందిని హతముచేసి తరిమితిమి. చాల వోట్ల ముఖ్యముగా సమాగ నే తెజవ్యే టెల్లాలలోను లోరై నులో బూర్గున్న టెజోన్వెల్లులయొద్దను ఇరుదిరులవారును ఫిరంగులను కాల్చిరి.

శత్రువులు న్యూపోర్ట్ డిక్సమాను మెర్క్యులలో చాల తీవ్రముగ తలపడిరి. న్యూపోర్టుయొద్ద వారుకొన్ని స్థానముల నాక్రమించి కొన్ని టింకండి మరల వారిని తరిమితిమి. శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చి డిక్స మానుయొద్ద ముందుకు రాగలిగిరి. మంటలను వద్దలి ఈసమయ ఎడమగట్టున నున్న కందకములో ప్రవేశించిరి. మేము మరల తలపడి స్థానముల నన్ని టిని చకపరుచుకొంటిమి. మెర్క్యుయొద్ద ఫిరంగులను కాల్చి మేము తరిమితిమి. రంగమునం దంతకును ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి తెల్పియుచువారు తెలిపిరి.

శత్రువులదాడి.

లండను, మార్చి 18:—పొయిల కామెలకు తూర్పున శత్రువులు రెండుస్థానములపై దాడినరిపిరి. నలుగురు కనబడుటలేదు. కేంద్రే బాపూమోర్టునందును ఆ రెంటిటరిను ఈమెను రంగములందును శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. విమానము లధికముగా పనిచేసినవి.

సామెను రైలుదారుల మీదను మూడు విమానకాలల మీదను ఇతర స్థానముల మీదను మేము 10 క్లబ్బుల బాంబులను వదిలితిమి. ఒక విమానకాలపై బాంబులను వేసి మూడు విమానములను సేల గూర్చితిమి. మా విమానములు నాలుగు కనబడుటలేదు. రాత్రివేళ రెండు విమాన కాలపై సెంటుక్వింటుకు ఈకాన్యము నందలి దంపు మీదను జోయీ మెనిను స్థానముల మీదను బాంబులను వేసితిమి. మా విమానములన్నియు తిరిగివచ్చినవి బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రకటనము.

లండను, మార్చి 18:—మార్ష లాహోగు గార్లు ప్రకటించుచున్నార: విల్లెర్సునిస్టేషను, లావాక్యెరీ, బాయిసిగ్రీ నియరుల వద్ద విజయవంతములగు దాడుల నొనరించితిమి. నీవోచెవలికి తూర్పుననుండు కందకముల మీద పోర్చుగీసు వారిక దాడి నొనరించిరి. ప్లూర్యేయిక్కు బాయిస్గ్రీనియరుల మీద మూడుదాడుల నొనరించితిమి. శత్రువుల ఆనేకనష్టములు గలిగెను. ఈప్రస్తు ముఖ్యభాగమునందు వెకుకను, ముందునను శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

పరాను అధికారుల నివేదనము.

లండను, మార్చి 18:—పరానువార్ టెల్లు ప్రకటించుచున్నార. రెమ్మప్రాంతమున ఒక కిలోమీటరు లోతు ముకు మాదశములు శత్రువంతుల జొచ్చిరి. అనేక కందకములను పొడుచేసి లొమ్మంతుగురు ఖైదీలను పట్టుకొనిరి. అర్ధరాత్రమున తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిన పిమ్మట సిల్వేకి కాన్యమున శత్రువు లాకస్మికముగ యుద్ధ మొనరించిరి. గాని మాఫిరంగులకోడి వారుపాటిరి. మ్యూజాకుకేవల పోర్చుగీసున ముఖ్యముగ 844 వ కొండప్రాంతమున భయంకరమగు అసోగ్య ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను.

అమెరికా

యుద్ధ సిల్లి.

వాసింగ్టను, మార్చి 18:—శత్రువులు అవస్కంవనమునకు ప్రయత్నించుటను చురుకుగా చేయుచున్నరు అట్లక స్కంధనము జరుపుట తప్పనిసరియైనకేగాని వారు ప్రారంభించరు. జర్మను సేనలు క్రొత్తగా వచ్చుచున్నవని తెలుపబడుచున్నను వారిసేన యిదివరకే అచట తుములముగ నుండుటచే నత్యధికముగ వచ్చిన రాకపోకలకును సమయానుగుణ్యములగు మాన్యులకును అనకాళములేక చిక్కకలుగును. అమెరికా సేన స్విట్జర్లండు సరిహద్దువచ్చుది. అచట శత్రువుల ధాటిమెండు. శత్రువులు వెకోనా ప్రెసియాల నాక్రమించుతలంపుతో క్రొత్తగా సేనలను సానుగ్రులను పంపుచున్నారని తెలుచున్నదని అమెరికా యుద్ధకార్యదర్శి ప్రకటించెను.

న్యూయార్క్, మార్చి 18:—పరానువారుగ సందేహించబడిన పురుషులిరువురును, స్త్రీలిరువురును నిశ్చంధింపబడిరి. వారువిశేష ఆదంబరమున నిరసించుచుండిరి. వ్యాకమారు బెర్నెస్టాపుగారిలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నడిపినట్లు వారిమీద నేర మారోపించబడుచున్నది.

కెనడా

కెనడాపార్ల మెంటు.

టటావా, మార్చి 18:—డెననుమైరప్రభువు పార్లమెంటును ప్రారంభించెను. యుద్ధారంభమున గల్గయున్న పాము కానకర్తలకు కొరంతపడలేదనియు స్వాధీత్యాగముతో నీ ఘనకార్యమును సాంత మొనరింతు రనియు తలచెదను. యూరోపుదేశము నందలి వారికలె మనమును సంపూర్ణ ధైర్యసాహసములను గలిగియున్నాము. కెనడా సేనలోటుపడకుండ నిలుపబడును. సహాయ సేనలు పంపబడినవి. విషయమయ మైనను కెనడాలో పరిశ్రామి కాధికారికర్మి కొరంత పడలేదు. విదేశవ్యాపార మధికముగ హెచ్చినది. వ్యాపార సమర్థముగూడ చాల హెచ్చినది. మిత్రమండలికి సంపూర్ణ విజయము కలుగు వరకును వారు ప్రయత్నించుట చేయుచునే యుండురు. అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములవారి సామర్థ్యమును సమగ్రతయును సమృద్ధియు నిపుడే శత్రువులకు తెలియ వచ్చుచున్నదని ప్రభువుగారు నుడిచిరి.

సెర్వీయా

సెర్వీయా సంధి.

లండను, మార్చి 18:—సెర్వీయాలో ప్రత్యేకసంధి జరుగునని జర్మను ప్రతికట వ్రాసిన దసత్యమని సెర్వీయావారు ప్రకటించిరి.

మొసినోనియా

మొసినోనియారంగము

లండను, మార్చి 18:— గతవారమున మొసినోనియారంగమున (లిటిఫై) ముఖమున పోరధిక్తముగా జరిగినది. ట్రైమాస్టోలైసు రంగములందు గ్రీనువారు విమాన పదాతి దాడులను సలిపి చాల సామగ్రిలను పట్టుకొన గలిగిరి.

రష్యా

రుష్యా రాయబారి.

వెట్రోగ్రాడు మార్చి 17:— రష్యా సంధిసభ కధ్యక్షుడగు గాఫ్రిని బెర్లినులో రష్యారాయబారిగా నియమించిరి.

రుష్యా నౌకాశ్రమము.

వెట్రోగ్రాడు మార్చి 17:— రష్యవారు బాల్టిక్ బ్లాక్ సముద్రముల నాకాదళమును జర్మనుల కిచ్చివేసిన రష్యవారు యుద్ధఖయిల వ్యయమును జర్మనులకు ముజరా యియ్య సక్కురలేదని జర్మను అధికారవ్యతికలు వ్రాసినవి.

ఉక్రేనియను సేన.

ఉక్రేనియను సేనను తయారు చేయుటకు జర్మను ఉద్యోగులను పంపనలె నని ఉక్రేనియనులు కోరిరి. బల్లిను లాంగపు గార్డు వెట్రోగ్రాడుకు వెళ్లెదరు. దొరతనమువారు నూసెను గుర్తచేసెదరని ఆస్ట్రియా ఉద్యోగులు తెలిపిరి.

కోర్లందు రాజ్యాధిపత్యము.

ఆమెట్టరుడం మార్చి 18:— కోర్లందువారు జానుగారికి రాజ్యాధిపత్యము నొసంగగా మేము కోర్లందును స్వతంత్ర రాజ్యముగా నంగీకరించితిమి. అచట రాజ్యాంగ విధానము నేర్పరుచుటకు జర్మనీవారు సహాయము చేసెదరు. అచట స్వతంత్రమగు రాజ్యాంగసభ నేర్పరచెదరని కెయిజరుగారు నుడిచిరి.

రష్యాసేన

వెట్రోగ్రాడు, మార్చి 18:— సేనకు తుడికమైన విక్రాంతిలేదు. సేనలు భయవిహ్వలములుగ నున్నవి. వానికి విక్రాంతి అవసర మని మాస్కోను హాసభలో తెలిసు గారనిరి.

రష్యా సంధి.

మాస్కో, మార్చి 18:— సంధిని స్థిరపరచుచు, నది బాధాకరము నిర్బంధములను జరిగినది. అగౌరవకరము. సాంఘిక వైనికాధారమున రష్యాసంరక్షణమునకు పనిచాండ్రు సర్వకర్తలను వినియోగింపవలెను. ట్రైబునలు పురుషులను యువకులను వృద్ధులను గూడ వైనికవిద్య నభ్యసించవలెను. అని సావైటు మహాసభవారు తీర్మానించిరి. యూరోపునం దలి సాంఘికలంఛనము రష్యావారికి తోడ్పడువరకును విక్రాంతి అవసరము గాన సంధి నంగీకరింపక వీలులేదని తెలిసు గారనిరి.

జర్మను సేన

వెట్రోగ్రాడు, మార్చి 18:— జర్మనులు ఒడిస్సా నికోలాపుటకు తెళ్లుటకు ముందే రష్యాదళము సిద్ధపూలుటకు వెళ్లినది. జర్మను లాక్రమించిన తావులలో సోవియటుల వసవివేసిరి. వారు నికోలాపుటలో హాకానిర్యాణస్థానముల నాక్రమించిరి. జర్మనుసేన కెర్మానుకు వెళ్లుచున్నది.

వికోవస్కో ప్రకటనము.

ఆమెట్టరుడం, మార్చి 18:— ఇటీవల తిరిగివలన తెలుప బడిన వికోవస్కో ప్రకటనమును గూర్చి రిచిస్ట్రాగువారొక దినమంతయు రహస్యసమావేశ మొనరించి చర్చించి రని వర్తమాన ప్రతిక వ్రాసినది.

రష్యాలో జర్మనుల అక్రమములు

లండను, మార్చి 18:— జర్మనుసంధి యను పేరుతో రష్యాలో జరుపబడుచున్న రాజకీయసంబంధములగు నక్రమములను లండను నగరమున సమావేశమయిన ప్రధానమంత్రి లను విచారమంత్రిలను ముఖ్యముగా నాలోచింప దగును. రష్యావారు నిరాయుధులుగా నేరవర్చబడిరి. 4 ఏండ్లనుండి జర్మనులు జేరముల ప్రజలస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిఘటముగోరుచున్నవి. రష్యాదొరతనము వారు నెలకొల్పినవ్యతియ్యము నట్లన కలుగని నుంధివివరములను ప్రజాప్రతినిధులు ప్రా

బల్యమున కలుగునని భావించిరి. తాత్కాలిక సంధిగడుపు తీరకముననే వాగానములకు భిన్న ముగా జర్మనులు సేనలను పశ్చిమరంగమునకు పంపిరి. రష్యావార సహాయ స్థితిలోనుండుటచే నీ మహాపరాభమును గూర్చి ఆక్షేపింప జాలకపోయిరి. రష్యాసంధి నాచరణమునకు తేగా జేకాక్రమణమును పేరు లేదుగాని రష్యా జేరమును జర్మను లాక్రమించుటయే ఫలితమైనది. జర్మనులు జేరమున ప్రవేశించి రష్యావారిని పట్టుకొని పోవుచున్నారు. రష్యావారి రక్షణ స్థానముల నన్నిటిని నాశనముచేసి అక్రమించుచున్నారు. రష్యా భూముల లాభములను అనుభవించుచున్నారు. రష్యా వారు పోరువలనను రాజయ్య క్రివలననుగూడ వాంఛితమునుబడ యలేక అసమర్థులై మాకంగీకారము లేకున్ను మేముసంతకము లు చేయక విధిలేదని చెప్పితిమని లాక్రమణకు ప్రకటించిరి. అట్లు చేయుటవలన కలుగు మహానష్ట కమును వారు గ్రహింప లేదు. పోలండు మరల విధజింప బడనున్నది. ఇది నాల్గవ విధజనము. స్వాతంత్ర్యమును మోసపు వాగ్దానమువలన పోలండు స్వాతంత్ర్యమును సంపూర్ణముగా నడంపజూచు చున్నాడు. రుమేనియా గతిగూడ నిటులే యున్నది. ఇట్టి సంఘటన మన మంగీకరింపగూడదు. అంగీకరింపము. ఇట్టి దోషిడి మరల నెన్నటికిని జరుగకుండుటకును శాంతియు న్యాయమును కాళ్వ తముగ నెలకొనుటకును మేము పోరు సలిపెదమని వార్తా సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

రుమేనియా

రుమేనియా రాజు.

లండను, మార్చి 18:— రుమేనియా రాజుగారు స్విట్జర్లండుకు వెళ్లినది స్థిరపరపబడెని వార్త తెలియుచున్నది.

రాజీనామా.

సోఫియా, మార్చి 18:— ఆవరన్మాన్యును చంపుటకు యత్నింపబడినందున నతడు రాజీనామా నిచ్చెను.

చీనా

ముక్త్యుసేన.

వెకింగు, మార్చి 18:— ముక్త్యుమిలటరీకవర్షరు చాంగు చీలింగు సేనలో మొదటిభాగము వెకింగుకు చేరియున్న వెండ్టాయికి వచ్చెను. నిరోధితనగర ప్రాకారాంతరముననే శిబిరము నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

జనరలు సెమినపు యోధులు.

హాంఘు, మార్చి 19:— జర్మనులు 2 వేలమంది సాయుధులై తోడ్పడుటవలన ఈ నెల 12-న తేదీని బాగోవె జెన ముక్త్యుయొద్ద నెరుపు యోధులబడెను. 150 మంది జర్మనులు చంపబడి రనువార్త స్థిరపడెను. ఒకడుచంపబడెను. ముగ్గురికి గాయములు తగిలినవి. ఇతరులను దోచుకొని చంపిరిని తెలియుచున్నది. కనపడినదోటనెల్ల జపానువారిని చంపుచున్నారు. జపానువారిని పూర్తిగా బహిష్కరించిరి.

హాలండు

హాలండు నౌకలు.

హేగు, మార్చి 18:— రెండు నెలలలోపల లక్ష టన్నుల ధాన్యమును పంపజూల మని జర్మనులు చెప్పిరి. మన నౌకలను మిత్రమండలివారికి సంగినదో నటీవల లండనులో వ్రాసుబడిన భారతనామా ప్రకారము ఆమెరికా వారు మనకు లక్ష టన్నుల పప్పు దినుసులను ఇతరసరకులను పంపెదరను నమ్మకము గలదు గాన నందుల కంగీకరించెదరు. మిత్రమండలివారు మన నౌకలను కొన్నిటికి హాలండుకు సామానులను తెచ్చుటకు బాగునగూడ నియ్యవలెను. వారు మన నౌకలవిూద సేనలను యుద్ధసామగ్రిలను పంపగూడదు. వాని విూద ఫిరంగులను నిలువగూడదు. నావికులకు సంపూర్ణ మగు స్వేచ్ఛముండవలెను. నౌకలలో నేమైన పగిలిన యుద్ధము ముగియగానే కొత్తవానినియ్యవలెను. ఇందులకు మిత్రమండలి వారంగీకరింపవలెనని రెండవ నభలో విచారమంత్రి నుడివెను. మిత్రమండలివారు హాలండు నౌకలను తీసికొనిన జర్మను అంత గ్రాములు హాలండును చుట్టుకొనునని ప్రాంత ఫర్మ జయిటంగు ప్రతిక వ్రాసినది.

మదరాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ.

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు (1123)

పెరంబూరు వర్క్సు తూర్పు గేటు యొద్ద రాక్షసిబాగు బూడిద కుప్పనుండి బాగులను ఏరుటకు టౌడరులు.

(1) 1918-19 సం. ము మే 1-వ తేదీనుండి 1919-వ సం. ము మార్చి 31-వ తేదీవఱకు 11 మాసములు రాయపురము యొద్దగాని పెరంబూరు వర్క్సు యొద్దగాని బాగు బూడిదనుండి టౌడరుదారులు ఏరిన బాగులను కొనుటకు టౌడరు దాఖలు చేయవలెను.

(2) తమకు కావలసిన బాగులను రైల్వే వారు ఏరుకొని తక్కిన బూడిదను పెరంబూరు వర్క్సుకు తూర్పువైపున వాగనులలో నింపి టౌడరు దారుల వరము చేసెదరు.

(3) కంట్రాక్టరు కొంతకాలములోగా వాగనులనుండి బూడిదను తీసికొనిపోయి, తనకు అనవసరమైన చెత్తను యుక్తకాలములోపల వాగనుల కవలల గోతులలో పూడ్చి వేయవలెను.

(4) టౌడరు దరఖాస్తు ఫారములోకో-కార్ సూపరింటెండెంటు (పెరంబూరు వర్క్సు) గారి యొద్ద 1 రూపాయి వెలకు దొరకును.

(5) ప్రతి టౌడరు దరఖాస్తుతోడను 100 రూపాల ధరావతు కట్టవలెను. ఈ సొమ్మును మద్రాస్ బ్యాంకులో మదరాసు సదరన్ మహారాటా రైలువే కంపెనీవారి పేరటగాని, రాయపురమునందు కంపెనీవారి క్యాపియకుగాని కట్టి, రసీదును టౌడరుతోగూడ దాఖలు చేయవలెను. అంగీకరించుట అయిన పిమ్మట ఆమోదింపబడని టౌడరులను టౌడరుదారులు కట్టినధరావతులు వాపసుచేయబడును. అంగీకరింపబడిన టౌడరు దారుని ధరావతును ఆతిడియ్యవలసిన కడపటి ధరావతులో భాగముగా నుంచుకొనబడును.

(6) టౌడరు దరఖాస్తును సీలుచేయబడిన కవరులలోనుంచి, వానిపై "పెరంబూరులో బాగులను కొనుటకు టౌడరులు" అని వ్రాసి రాయపురమునందలి మద్రాసు సదరక మహారాష్ట్ర రైలువే కంపెనీ ఏజెంట్లకు పంపవలయును.

(7) టౌడరులను ఈ సంవత్సరము ఏప్రిలు 15-వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలవఱకు ఏజెంటుగారు తీసికొందురు.

(8) ఎక్కువ మొత్తపు టౌడరును గాని ఇంకే టౌడరును గాని అంగీకరించుటకు ఏజెంటుకు నిర్బంధ మేమియు లేదు.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు. (1124)

1918 సం॥ ము మార్చి నెల 21-వ తేదీ గురువారమునుండి ముత్తరుపువరకు ప్రాత 12 అం గుళముల నీటి గొట్టములను తీసివేయు నిమిత్తమై ఆదెప్పునాయకవిధి టంకసాలసిధినుండి గోవిందప్ప నాయక విధివరకు బండ్ల రాకపోకలనుండి మూసివేయబడును.

ఇష్టానిధింపు } జి. సి. మొదోగి,
14-2-1919. } డి. సి. ఎస్. ప్రెసిడెంటు.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

The Marconi Case.

LONDON, March 19.
In the Marconi case, the Attorney-General announced that the disputed questions would be referred to arbitration for assessment of the amount of compensation.

The Attorney-General admitted breach of contract by the crown and the Post Master-General would give declaration to this effect. The prisoners were entitled to damages on the basis of six stations.

Event in Irish Politics.

Sinn-Feners and Nationalists Co-Operate.

LONDON, March 19.
An unprecedented event in Irish politics, occurred on Sunday at Waterford, which is at present in the throes of a very bitter election campaign. Captain Redmond the Nationalist Candidate and Mr. White, a Sinn Feiner followed by their respective retainers, went in a two mile procession to attend St. Patrick's Day celebrations. The demonstration was followed by meetings at which Captain Redmond defined the attitude of Nationalists towards recruiting in Ireland.

Operations in Eastern War Theatres. Under Allied Control.

LONDON, March 19.
In the House of Commons Mr. Bonar Law stated, that operations in the eastern war theatres came under the control of the Allied Council at Versailles.

Mr. Hunt's Suggestion.

Mr. Hunt suggested that German officers of superior rank, should be placed in all British hospital ships, and also on unarmoured merchantmen.

Bonar Law's Reply.

Mr. Bonar Law replied that the subject had been carefully considered by the Naval and the Military Authorities. The action proposed would not be taken. He could not publicly state the reasons for the decision.

Combining Out Men from Mines. South Wales Miners Voting Against.

LONDON, March 19.
The previous figures of ballot of South Wales Miners, on the question of combining fifty thousand men from mining in Britain were incomplete. The final result is 59,256 for and 60,870 against.

Durham Miners Favourable.

Durham miners have voted in favour of combout by 33,576 to 27,178.

Lancashire & Cheshire not Favourable.
"Lancashire and Cheshire" miners have voted 14,840 for and 30,359 against combout.

German Prisoners & Hospital Ships.

LONDON, March 19.
In the House of Commons, Mr. Bonar Law said the statement that German prisoners were now being carried in French hospitalships was erroneous.

Govt. Control of Shipping.

Sir T. Sutherland's Letter.

LONDON, March 19.
Sir Thomas Sutherland in a letter to the "Times" says it seems absolutely clear that Govt. control of shipping is a complete failure and urges the freeing of shipowners and mercantile builders from Admiralty interference.

The Supreme War Council. Conference of Premiers in London.

LONDON, March 19.
The Press Bureau states that there were important meetings of the Supreme War Council and important Political Conferences at Downing street from Thursday to Saturday last. The Premiers of France and Italy attended.

LATER: The Press Bureau states that the Prime Ministers and the Foreign Ministers of the Entente who assembled in London are bound to take note of the political crimes under the name of German peace which have been committed against Russian people. Russia was unarmed and forgetting that for four years Germany had been fighting against the independence of nations and the rights of mankind. The Russian Government in a mood of singular credulity expected to obtain by persuasion democratic peace which it had failed to obtain by war. The Armistice had not expired when Germany contrary to the pledge transferred troops en masse to the west and Russia was so weak that she did not protest against this flagrant violation of her plighted word. When German peace is translated into action it is bound to involve the invasion of the Russian territory destruction or capture of all Russia's means of defence and organisation of Russian lands to Germany's profit proceeding not differing from annexation although the world was carefully avoided. Meanwhile the Russians who made military operations impossible found diplomacy impotent and their representatives were compelled to proclaim that while they refused to read the treaty they had no choice but to sign it. They signed it not knowing whether it meant peace or war not measuring the damage to which Russian National life was reduced by it to a shadow. Poland is threatened with a fourth partition. The devices by which last trace of her independence is

to be crushed are based on fraudulent promises of freedom. Rumania also is overwhelmed by merciless passion for domination. We do not and cannot acknowledge such peace treaties. And we mean to continue to fight in order to finish once for all this policy of plunder and to establish peaceful reign of organised justice.

War Cabinet's Report.

Published in Extenso.

LONDON, March 19.
The War Cabinet's report for 1917 is now published in extenso. It contains illuminating information regarding the War Cabinet's working methods and describes how each meeting begins with the hearing of reports on the progress of war since the previous day. The Cabinet then deals with questions awaiting decision, unless wider questions of policy are discussed. In the former case, the ministers and chief departmental officials concerned attend. Important matters of administration are deliberated with a view to departmental co-ordination, so as to form part of coherent war plan and the ministers invited bring outside experts if desired. 248 outsiders thus attended in 1917 and tendered their views on the Foreign, Dominions, Indian, Colonial and Home affairs. The Secretary of State for Foreign affairs, the first Sea Lord and the Chief of the Imperial Staff attend every meeting and communicate latest war intelligence and consult with the War Cabinet on new points. The War Cabinet met three hundred times in 1917 and considerable number of less important but highly complex questions were referred to individual members of the War Cabinet, or the Committees of Ministers or others, with or without power to adopt conclusions.

Consumption of Coal.

Reduced for Domestic Purposes.

LONDON, March 19.
The Londoners have been little moved by "Curfew order" practically closing down everything at half past nine, as it is recognised that it is a urgent war measure. It is expected that shopwindows will no longer be lighted and that consumption of coal for domestic purposes will be reduced by one sixth. Train and bus services are largely curtailed.

Russia

Germans in Siberia.

Military Preparations.

LONDON, March 19.
TOKIO.—Telegrams from reliable quarters describe the German preparations at Irkutsk, and elsewhere in Siberia for the formation of two Army corps and two Cavalry corps, composed of German and Austrian war prisoners, 130 German officers have arrived at Irkutsk, and others disguised as pouring in. Field guns and armoured cars are being transported from European Russia.

German Offensive in Russia.

PETROGRAD.—It appears that the Russian fleet at Odessa, withdrew to Sevastopol prior to the German occupation of Odessa, and Nicolaief, where Soviets were immediately suppressed. Germans have seized the naval dockyards at Nicolaief, the German offensive is proceeding towards Kherson.

Semenoff's Defeat.

SHANGHAI.—Semenoff's defeat at Blagoveshensk on the 12th instant is believed to be due to two thousand armed German prisoners reinforcing. Maximalists report that 150 Japanese had been murdered is not confirmed at present it is known that one has been killed and three wounded. It is believed that others have been robbed and murdered the Japanese are killed wherever they are found. The strict exclusion of Japanese is proceeding.

German Peace Terms.

Soviets Strong Resentment.

MOSCOW.—The resolution of the Congress of Soviets ratifying peace treaty, describes the peace as painful, forced, and dishonouring. It urges all workers to employ all strength to establish the defence of Russia upon the basis of Socialist Militia. All persons of both sexes, young and old should be militarily trained. Mr. Lenin in a speech said, peace should be accepted as respite pending the moment when European proletariat would come to their assistance.

Mr. Lenin Speech.

PETROGRAD.—In a speech at the Moscow Congress, Mr. Lenin stated that the breathing space would be very short, but it would give needed rest to the army which was afflicted with epidemic of panic.

Canada

The Canadian Parliament.

Lord Devonshire's Thrilling Speech.

LONDON, March 19.
OTTAWA.—Lord Devonshire in opening the parliament said he was confident that the Legislators were animated with unflinching spirit which had inspired them during the long and anxious years of effort and sacrifice and would sustain the high cause in which the country had already borne a splendid part. The efforts confronting them demanded sternest resolve but the hearts were as firm and courage as undaunted as among the countrymen holding the battle line beyond the seas who still sustained the unshaken regard for distinguished achievement. The reinforcements necessary to keep the Canadian forces up to full strength had been provided and would be maintained in future.

The industrial and financial stability of Canada in spite of critical conditions had been well maintained. The foreign trade exceeded all records and favourable balance of trade had vastly increased. The effort of allied nations would continue till the triumph of the Allies cause. He paid a tribute to the United States whose energies, power and vast resources were now beginning to be felt strongly.

Holland

Allies and Dutch Shipping. Foreign Minister's Statement.

LONDON, March 19.
THE HAUGE.—In the second Chamber the Foreign Minister stated that Germany having declared that it was impossible to furnish Holland with one Hundred thousand tons of grain within two months the Govt. would agree to allies taking over Dutch shipping if Holland could rely on getting a hundred thousand tons of cereals and certain other commodities from America in accordance with the recent agreement drawn up in London. Also if bunker coal for transport of goods to Holland were furnished to certain Dutch ships. Also if allies guaranteed that ships should not transport troops or war material and should not be armed and that crews should be perfectly free to attend to navigation also if destroyed ships were replaced immediately after war. Government could not go further.

German Paper's Threat.

LONDON, March 19.
AMSTERDAM: The "Frankfurter Zeitung" threatens that if allies take over the Dutch ships German submarines will blockade the Dutch coast.

China

Choatic Conditions in China.

Army Against Peking.

LONDON, March 19.
PEKING.—The advance guard of the army commanded by Chang Tsching the Military Governor of Mukden has arrived at Fengtai just outside Peking. Preparations are being made to establish a camp within the walls of the forbidden city. The exodus of inhabitants has commenced and merchants are secreting their valuables.

Spain

Crisis in Spain. The King's Speech.

LONDON, March 19.
Bewildering mass of belated telegrams from Spain seems to indicate that the War Minister Lacierva still holds the upper hand. The postal employees struck owing to dissatisfaction with the conditions of employment, whereupon the military forces took over the post and telegraph services under Lacierva. The King opened the Parliament Monday and in a vigorous speech foreshadowed drastic administrative, economic and financial reforms, particularly the in direction of promoting Spanish overseas trade, reminding the Parliament it would be expected to lead the nation in the struggle after the war.

Rumania

The King of Rumania.

LONDON, March 19.
An unconfirmed report states, that the King of Rumania has gone to Switzerland.

Attempt on Rumanian Premier.

SOFIA.—A telegram states, that Averescu resigned, owing to the attempt to assassinate him.

Present Position.

The present position in Rumania appears to be that, following the resignation of Averescu the cabinet, owing to the refusal of Averescu and all politicians who favoured Rumania's entry into the war, to sign the peace treaty, an attempt is now being made to form a ministry to make peace, from politicians who opposed the Rumanian intervention. Marchisoman, the prospective premier is friendly with Germans and consequently it is thought he may be able to obtain better terms than Averescu.

Bukharest telegrams received via Austria-Hungary state that Marchisoman opposes handing over of Dobrudja to Bulgaria but would consent to its being administered jointly by central powers.

United States.

First Concrete Ship Launched. Advantage of Concrete Ships.

LONDON, March 19.
A telegram to the "Times", from Washington says:—It is officially announced that the first big concrete ship of eight thousand tons, has been launched on the Pacific Coast completely successfully six weeks after the concrete was first poured into the forms. Arrangements are being made to build fifty-four more concrete vessels. The advantage claimed for such ships are that the construction does not interfere with the building of steel vessels. Concrete ships can be launched within ninety days after work starts, and the cost of plant, is only one-twentieth part of the cost of steel a shipyard of equal capacity.

Alleged French Spies.

Deported in U. S. A.

LONDON, March 19.
NEW YORK.—Two men and two women supposed to be French have been deported. They lived in fashionable localities and were amply supplied with funds. It is alleged they carried on radio correspondence with Bernstorff.

TELEGRAMS.

Finland

Telegraphic Communication Restored.

LONDON, March 19.
STOCKHOLM.—Telegraphic communication with the south of Finland has been restored.

Central Powers

Russian Ambassador at Berlin.

Mr. Joffe Appointed.

LONDON, March 19.
PETROGRAD.—Mr. Joffe who was the President of the Peace Delegation, has been appointed Russian Ambassador at Berlin.

Expenditure on War Prisoners.

Claims to be Abandoned by Germany.

LONDON, March 19.
PETROGRAD.—The German official press states, that Germany is willing to abandon claims for repayment of expenditure on war prisoners, in return for the Russian Baltic, and Black Sea Fleets.

The Ukrainian Army.

Organisation Under German Officers.

LONDON, March 19.
Austrian official sources state, that German officers, have been invited to organise Ukrainian Army. Ballin, and German financier Langl are expected at Petrograd. It is stated that Government proposes to establish oil monopoly.

The Kaiser's Reply.

To Courland National Council.

LONDON, March 19.
AMSTERDAM.—Replying to the resolution of the Courland National Council offering him the Ducal Crown, The Kaiser says: Germany recognises Courland as a Free Independent entity, and assures it of her protection and assistance in the construction of constitution, which must provide for a free parliament.

Secret Sitting of Reichstag.

Lichnowsky's Memorandum Discussed.

LONDON, March 19.
AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" states that a secret sitting of the Reichstag lasting the whole day discussed Lichnowsky memorandum recently cabled.

Raids on German Towns.

German Commanders Interview.

LONDON, March 19.
A supreme commander of the German Air Forces interviewed by the "Cologne Gazette" said the raids on Paris would cease when attacks on German open towns ceased. He admitted that the raids on Germany had inflicted heavy losses. They were not waiting to see whether France would take severe penalties inflicted to heart.

Vivid Accounts of a Neutral.

The Hague correspondent of the "Times" says that a Neutral, who has returned from Germany, gives vivid accounts of panic in Rhineland during the air raid on the 12th inst. All factories stopped work for hours. Fifty people were killed at Coblenz and very heavy material damage was done and many fires broke out.

Mannheim Bombed.

In the House of Commons Mr. Macpherson announced that British aeroplanes raided Mannheim yesterday and dropped over a ton of bombs with excellent results. Hits were obtained on Badische Soda-fabrik. The enemy formation attacked the British squadron. Two enemy machines were driven down and the remainder driven off. All our machines returned safely.

General

Obituary.

LONDON, March 19.
PARIS.—The death is announced of Voisin Bay, Vice Chairman of the Board of Directors of the Suez Canal.

Western Front

Artillery Duel Continues.

LONDON, March 19.
This afternoon's French communique says:—The artillery duel continues on the right of the Meuse. Our fire drove off enemy reconnoitring parties attempting to reach our lines in the region of Haudemont, and north-west of Bezonvaux. There has been fairly great artillery activity north of Le Voilu, on both banks of the Fave, and in the voeges.

Hostile Artillery Activity.

LONDON, March 19.
A British communique says the enemy raided two posts eastward of Poelcapelle. Four men are missing. Hostile artillery was active at Cambrai and the Bapaume road and in the forward and back areas of Armentiers and Ypres. There was increased air activity. We dropped ten and half tons of bombs on the Railway sidings at So-main, on billets, on all parts of the front and on the three aerodromes. We brought down three machines in a fierce encounter over an aerodrome. During the day we brought down eighteen machines and drove down eight. Four of ours are missing. The night fliers dropped five tons on two aerodromes on the dump northeast of St. Quentin and on billets at Douai and Menin. All returned.

Ten Enemy Aircraft Fellied.

LONDON, March 19.
The Admiralty says:—During offensive patrols from Dunkirk, our aeroplanes destroyed five machines, and shot down five between Thursday and Sunday. All our machines returned.

French Official Report.

LONDON, March 19.
A French Communique says the enemy coup-de-main north of Juvincourt and another southeast of Corbeay were repulsed with appreciable enemy losses after a lively fighting. There was a lively reciprocal cannonading especially in the Samogneux and Bezonvaux districts and between Cures and Badonviller in Lorraine.

Belgian Communique.

LONDON, March 19.
A Belgian communique says following recent activity the enemy attacked in the region of Neupont-Dixmude and Mercken with a considerable force with shock troops. The enemy gained a footing in some advanced elements near Neupont from which he has partially driven out. After violent bombardment the enemy penetrated the advanced position the direction of Dixmude and by the use of flamewerefer into the part of a trench on the west bank of the Yser. Our counter-attacks completely restored the positions. The enemy attack in the direction of Mercken was repulsed by our barrage. The artillery struggle was very lively on the whole front.

British Official Report.

LONDON, March 19.
Marshall Haig's communique this afternoon reports successful raids at Villersgustain, Laverquiere and Belgrenier. The Portuguese raided the trenches east of Neve chapel and brought back prisoners and two machine-guns. We repulsed the raids at Fleurbaix and Belgrenier inflicting losses. Hostile artillery has been shelling the forward and back areas in the Ypres Sector.

French Official Report.

LONDON, March 19.
This afternoon's French communique says:—A detachment yesterday evening penetrated the enemy lines in the region of Rheims to a depth of a kilometre, destroyed numerous occupied dugouts and brought back nine prisoners. The enemy at midnight, after sharp artillery preparation, carried out coup-de-main northeast of Silly which broke down under our fire. There has been violent artillery duel on the right of the Meuse, particularly in the region of Hill 344.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Indian Legislative Council.

Yesterday's Proceedings.

DELHI, March 19.
At to-day's meeting of the Indian Legislative Council held under the presidency of Sir George Lowndes, Sir Sankaran Nair laid a statement on the table showing the amounts spent by various Local Governments on anti-malarial measures during the last ten years.

Indian Soldiers Litigation Bill.

On the motion of Sir William Vincent the Indian Soldiers Litigation Bill was taken into consideration. When the Bill was introduced there was no disapproval and the amendments, so far proposed did not affect the principle of the Bill.

Captain Ajab Khan moved three amendments relating to the proceedings in law courts against Indian soldiers during their absence on leave. He said that he wanted that the protection embodied in the Bill should be extended to Indian soldiers come home on sick leave. He had known of cases in which soldiers come home for two months on sick leave to improve their health, had been served with summons in civil suits and worried on that account. He, therefore, suggested that on such occasions the soldiers should enjoy the same privilege as on active service.

Sir William Vincent said that the attitude of the Government was to accept the amendment moved by Captain Ajab Khan provided there was no indication of disapproval from the Council. He was glad to utilise the experience of the mover and did not want to refuse the additional privilege which the mover sought.

The amendment was supported by Messrs. Jinnah and Chanda.

The amendments were accepted and the Bill was passed.

Defence of India Act Internments.

Mr. Surendranath Banerjee next moved a resolution asking for an advisory board to deal with the cases of internments.

In moving the resolution for a Committee for enquiring into cases under the defence of India Act, the Bengal Regulation III of 1818 and the cognate Regulation of Madras and Bombay, Mr. Banerjee was anxious that its scope should not be misunderstood, it was merely an Advisory Committee, the final decision resting with the Government. All that he wanted was to create a machinery which would help the Government in a difficult and delicate duty without weakening its authority and responsibility. They in the Council were an Advisory body. Did they displace or weaken the authority of the Government? They rather helped the Government. He desired to guard against a misconception. He did not want to embarrass the Government but to help it by dissipating the clouds of mistrust and suspicion, and the gathering volume of uneasiness and unrest which the administration of the Defence of India Act and Regulation 3 under the existing conditions had created. The Government had assumed extraordinary powers, dispensing with ordinary judicial safeguards that locked up people, might be only a few hundred, with out trial. The people in their ignorance believed that some of these men were innocent. The feeling grew and spread infecting the whole community among the younger section and not only among younger men but amongst

representatives of older generations. The other day a town hall meeting was held to appoint a vigilance committee in connection with these cases. Amongst others Sir Benode Chandra Mitter, the late Advocate-General was present and Sir Rash Behari Ghosh, whose presence lent weight to the demonstration, allowed himself to be nominated on the Committee. Young men have been snatched away from homes without their parents or guardians knowing the reason why. If the Government were to appoint an Advisory Committee consisting of men who inspired public confidence, and if their verdicts were published with or without reasons, the anxiety of parents would be relieved, public feeling would be soothed and calmer atmosphere produced. The Government would lose nothing but gain much. An Advisory Committee, he contended, was necessary not only to create a better state of feeling but to prevent the commission of grave blunders. Judicial safeguards were not the fads of lawyers. As an illustration of the mistakes committed by the Government Mr. Banerjee cited the recent Sindhubala case which caused great indignation in the country. Arrest first and enquiry afterwards, that apparently was the motto of the C. I. D., a motto in violation of all law, justice and canons of propriety. If there was an Advisory Committee all that had happened in the Sindhubala case would have been avoided and the Government would have been spared of the humiliation of acknowledging the deplorable error of judgment of police officials. Sir Reginald Craddock observed that no loyal citizen need be alarmed at the introduction of this law. Could this be said in view of the revelation of the Sindhubala case? If respectful women could be dealt with in this way what guarantee was there that many innocent persons were not interned in the same way? Public confidence was shaken and the least the Government could do was to appoint an Advisory Committee.

Mr. Banerjee next came to the second part of the resolution dealing with Regulation III of 1818. Lord Morley wrote to Lord Minto in 1908 begging of him that in no case of deportation should the enquiry be held behind the back of the accused. The speaker wanted to know whether the instruction had been followed. The regulation laid down that due regard should be paid to the health of prisoners and due provision should be made for the maintenance of their families. This used to be done in 1908 except perhaps in the case of Babu Krishna Kumar Mitter who was confined in Agra jail and whose health broke down in consequence. Things had been changed for worse now. There were persistent complaints of prisoners being confined in solitary cells. Babu Surendra Nath Roy repeated this at a meeting of the Bengal Council. This was not denied and he maintained that solitary confinement was the severest form of punishment inflicted upon prisoners. Under the Penal Code no case of solitary confinement could exceed three months and at one time no one could be confined beyond 14 days. No wonder that there were all sorts of reports about breaking down of health, attempt at suicide and cases of insanity. Mr. Banerjee cited the case of Jyotish Chunder Ghosh whose mother complained in a memorial to the Viceroy that her son was being artificially fed and was lying on his back and was paralysed. He should like to know what the Government had done in that case. Regulation 3 provided that on the 1st of January and first of July reports regarding the health of detainees should be submitted. He would ask the Hon'ble Home Member to lay reports about Jyotish Chunder Ghosh on table. If there was an Advisory Committee there would be no occasion for reports of this kind. Mr. Banerjee contended that the English Act provided an Advisory Committee with a High Court Judge to preside over it. There was no reason why this should not have been done. He had heard objections against an Advisory Committee. One of them was that the responsibility of the Government would be weakened. But the Committee being only advisory the power and responsibility of the Government would remain as before. Another objection was that the members of the Committee would be exposed to risk of violence. Indian members of special tribunals who sentenced accused to long terms of imprisonment were never threatened. Then it was said that the Rowlatt Committee was sitting, but the terms of reference of that Committee did not cover individual cases as stated by the Chief Secretary to the Bengal Government. Mr. Banerjee quoted from a speech of Lord Ronaldsday in the Bengal Council and said the Governor of Bengal was in favour of such a Committee as he advocated. There should be two judges of a High Court, one being an Indian not necessarily from Bengal and three non-official Indian lawyers on the Committee. This would involve expense but the Government spent larger sums in prosecuting political prisoners. They might spend a little more in doing them justice.

Sir William Vincent who followed Mr. Banerjee said that the mover's remarks showed that he recognised the necessity that had prompted the Government to assume unusual powers. A Calcutta paper had said that the German Indian conspiracy was a huge joke. That it was not a joke had been proved to the hilt. He wished it was a joke. Those who were in detention were connected with conspiracy or acts of violence, but the question might be asked—should not the Government consider if it was necessary to keep them under detention after some time? He explained the procedure followed and admitted that it was probable that mistakes had been made in one or two cases as in the case of the Sindhubala, but the action of the Government showed their anxiety that no injustice should be done. No one was interned without enquiry. The Home Member spoke of the Hon'ble Mr. J. G. Cumming as one whose scrupulous love of justice was well known. The Government of India were in complete agreement with the intention of the Government of Bengal as indicated in Lord Ronaldsday's speech in the Council regarding the enquiry about future cases. The Home Member said that the Government of India were prepared to ask the Local Governments to appoint a Committee consisting of one English and one Indian officer of judicial experience, one of whom must be a High Court Judge to take evidence and enquire into the cases. He would also ask the Local Governments to consider the mover's suggestion that newspapers should be supplied to political prisoners. The Local Government would also be asked to appoint one or two non-official visitors to visit political prisoners and address their reports and suggestions to the Government direct. The Government of India thought that it was imperative to satisfy public opinion in this respect. He hoped their action would not be misinterpreted. He concluded by saying that the Council would take the earnest desire of the Government to meet non-official views into account. At the same time he would like to say that the Government would not relax in

TELEGRAMS.

any way their efforts to maintain public order and tranquility. He paid a warm tribute to the Bengal Government for the work done in this connection. He gave detailed accounts of the cases of some individual prisoners. Sir G. M. Chitnavis said that the partial acceptance of the resolution showed the anxiety of the Government to do all they could to meet the wishes of law-abiding citizens.

The Maharajah of Kosiambazar supported the resolution. In supporting the resolution the Hon'ble Mir Asad Ali Khan Bahadur began by saying that the resolution made a modest proposal and that it sought to ensure the just and proper application of the Act or the regulations to individual cases. Notwithstanding the thoroughness of official investigation, the best of officials though with the best of instructions were after all human and they were liable to err. They were no more infallible than non-officials. To satisfy public opinion and conciliate public sentiment, to protect and safeguard the sacred personal rights of individual, to maintain the prestige of the Government as well as the efficiency of the administration so as to create greater cordiality between the rulers and the ruled and to secure public co-operation in all efforts to suppress crime and preserve public peace, Government should be prepared to appoint a mixed committee of officials and non-officials.

Mr. Shukul said that the speech of the Home Member would be welcomed by the whole country.

Mr. Chanda said they were grateful that the Government of India were prepared to meet then half way.

Mr. Bannerjee thanked the Government for their attitude. The debate on the resolution would have a soothing effect on the disturbed public mind. The personnel of the proposed committee was of utmost importance. He pressed for a third member and the question of expenditure would not count. Sir William Vincent agreed with the observation that a good deal depended on the personal of the committee. It should be such as to inspire public confidence. He hoped that the Local Governments would take due note of the fact. He would ask the Local Governments to associate an educationist with the visiting agency.

The resolution was withdrawn.

War Conference: Indian Member.

Mr. Bannerjee in moving that the Indian Member for the next Imperial War Conference should be appointed on the recommendation of the elected members of Imperial Legislative Council said that the appointment of an Indian member was a great gain to India. That the Council had decided to have an Indian member at every session was proof positive that India had fulfilled their expectations. It was an appreciation on which Indians congratulated themselves. The mover wanted to strengthen the hands of the Government by supporting their decision with public opinion. He referred to the question asked in the House of Commons about the election and the reply given, but hoped that the Government would accede to his request to choose one out of a number of names suggested by the non-official members.

The resolution was supported by Hon'ble Mir Asad Ali Khan.

Sir William Vincent replying quoted the speech of the Viceroy delivered on the 7th February 1917 in the Legislative Council. He also quoted the declaration of the Prime Minister in the House of Commons on the 18th May 1917 and the reply of the Secretary of State to Mr. Charles Roberts on the same subject and said in view of the decision of His Majesty's Government he could not accept the resolution. Mr. Bannerjee was beating his head against the wall.

Mr. Bannerjee:—As we always do (Laughter).

Continuing Sir William Vincent said however sympathetic their attitude might be they could not change the constitution of the Conference. He paid an eloquent tribute to the services rendered by Sir S. P. Sinha.

Pundit Malaviya said that it was possible still in spite of the reply of Dr. Fisher to Mr. Denman, to decide the question in the light of the resolution. Even Sir S. P. Sinha would not be accepted as the representative of the country if he were not elected by the Council.

Mr. Jinnah was not satisfied with the reasons advanced by the Home Member. If an Indian were to represent the best interests of the people at the Conference the only machinery to elect him was the Legislative Council. Dr. Sapru said that the decision now being arrived at was extremely disappointing.

After Mr. Bannerjee had replied the resolution was put to the meeting and rejected. Mr. Jinnah asked for a division. The voting was 16 for the resolution and 39 against it.

The Council adjourned till the 22nd instant.

Second Indian War Loan.

DELHI, March 19.

Pending settlement of the date and details of the second Indian War loan to be issued during 1918-19 it is notified that the cash certificate sold from the first of April 1918 will form part of the loan, and that the proceeds will be paid to His Majesty's Government for the prosecution of the war.

Sind

Privy Council Appeal.

Karachi Port Trust V. Contractors.

KARACHI, March 19.

A civil suit filed against the Karachi Port Trust in June 1912 has just been disposed of by the Privy Council. The plaintiffs Messrs Mackenzie Davidson and Ibrahimji Hakimji, joint engineering contractors for the Port Trust claimed one lakh as damages for breach of contract in the District Court, Karachi, in June 1912. The additional Judicial Commissioner awarded Rs. 400 as damages and the plaintiffs appealed to the High Court who in July 1913 set aside the lower Courts decision and awarded Rs. 20,000 as damages. The Port Trust filed an appeal before the Privy Council in December 1913 which was heard last week after more than three years delay. The Privy Council allowed the appeal setting aside the decision of the High Court of Judicial Commissioner of Sind and allowing costs in all courts.

Under the Clutches of Press Act.

Hyderabad Daily to Deposit 2,000 Rs.

KARACHI, March 19.

The District Magistrate of Hyderabad (Sind) has ordered the printer and publisher of "Hindvasi" a vernacular daily of Hyderabad to deposit Rs. 2,000 as security under the press Act.

Calcutta

Share Holders Meeting Protest Against Capital Controlling Bill.

CALCUTTA, March 19.

A meeting of the Indian Company Directors and shareholders was held at the India Club at 6 Hastings Street to-day under the presidency of Mr. A. C. Sen of the National Agency Co., to protest against some of the objectionable clauses of the new Act introduced by Sir William Meyer in the Imperial Legislative Council. Controlling fresh issues of capital. It was unanimously resolved to send the following telegrams to H. E. the Viceroy:—"Indian merchants directors and shareholders assembled at a meeting to-day pray Your Excellency in Council postponement of consideration Bill No. 7 controlling capital. If being a war measure postponement not possible further pray deletion of words 'Call up unpaid capital' from section three sub-section one as their retention will tend to paralyse companies and industries."

Indian Deputation to England.

Self-Government Propaganda.

CALCUTTA, March 19.

(Delayed in Transmission.)

A public meeting of the citizens of Calcutta was held this evening at Prof. Ramamurti's circus pavilion to support the Indian deputation to England to press on the British public and Parliament the need of the introduction of responsible government in this country. Mr. Motilal Ghose, who presided, said that it was necessary to send a deputation to England immediately with a view to counteract the mischievous activities of the Indo-British Association and the campaign of lies, calumny and misrepresentation spread by Lord Sydenham and his friends Messrs C. R. Das, B. C. Pal, I. B. Sen, and B. K. Lahiri addressed the meeting. Mr. Das said that he did not deny the existence of a revolutionary party in the country and it was his strong conviction that the only way to eradicate the evil was to grant responsible government to the people. Repression would never put an end to that.

Mr. I. B. Sen said that if it was a fact that Britain was fighting in the war for the liberation of humanity and if humanity included brown humanity also, India should be given self-government.

Mr. B. C. Pal who is proceeding to England of Wednesday as one of the members of the deputation said that he was going to England not with a mendicant bowl in hand begging for reforms, but to tell the British people plainly that the world political situation was such that it was as much necessary in England's interests as in India's interest that India should be given self-government.

A Darnig Dacoity.

CALCUTTA, March 20.

In small hours of Tuesday morning a daring dacoity was committed in the house of Kali Charan Nath a cloth merchant at Behala, a suburban village of Calcutta. It appears that about 30 men armed with lathis and wearing masks raided the house and completely overawed the inmates by flourishing their lathis. They walked out of the house after seizing Rs. 1,000 in currency notes and cash. Eight arrests are said to have been made by the local police in connection with the dacoity.

Bombay

Strike in Ahmedabad.

BOMBAY, March 19.

The strike and lockedout in Ahmedabad mills have come to an end, a compromise having been arrived at between capital and labour. The credit of hastening the conclusion is due much to the efforts of Mr. Gandhi and Mrs. Ansuya Sarabhai who were working for a settlement on behalf of the operatives. It will be remembered that Mr. Gandhi had recently taken a vow to abstain from all food until a settlement satisfying the demands of the operatives was arrived at. The workers had sworn to return to work unless they got 35 per cent increase and the millowners had agreed not to accept this rate. The terms of compromise are 35 per cent increase on the 1st day, 20 on the 2nd day and 27½ from the third day. Professor Anandshankar Dhruve is to decide within three months the exact figure of increment between 20 and 35 per cent from the third day. Till the declaration of the award the millhands are to get 27½ per cent.

ఒక విశేషము డిల్లీ వ్రాయుచున్నాము:—మార్చి 8-న తేదీ ఆంధ్రపరిశోధక మహామండలి స్థాపించిన దినము. ఆ జయంతుత్సవ మిశెల 7-న తేదీ యుదయ మేడు గంటలకు విశాఖరము పాఠశాల భవనము నందు జయంతి రామయ్య గారి యాధిపత్యము క్రింద నర్తనంబై జెభవముగ జరిగినది. ప్రథమమున శ్రీరావు శేషరావు గారు వైక ప్రార్థనము చేసిరి. పిమ్మట కాగ్యదర్శి సంవత్సరచక్ర చదివి వినిపించెను. ఆం తెలు శ్రీ పురాణపండా వల్లయ్యకాశ్రీ గారు పురాణములు ప్రబంధములు నను విషయమునై నుపన్యసించిరి. చిట్టచివర నధ్యక్షులు పరిశోధనాసభము, పరివర్తు వారి గ్రంథ జాలము, ప్రస్తుత విశేషములు మొదలగు విషయములను గురించి యుపన్యసించిరి. పిమ్మట స్థాపకులగు శ్రీ చెలికాని లక్ష్మారావుగారు యపన్యసించిరి.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

(0)

కృష్ణజిల్లా ఏలూరుతాలూకా కొత్తలి గ్రామమునందు యా 3000 లతో కట్టబోవు సత్రమునకు 18-న తేదీని పప్పు కిరానామయ్య గారు కంకుస్థాపనము చేసియుండిరి.

కృష్ణజిల్లా ఎనమలకునందు గ్రామమునందు గ్రామములు 11 వ తేదీని భారతవిలాస విద్యాలయము మను పేరిట నొక భాండాగారమును నెలకొల్పిరి. తక్కినవర్షము నందు జరిగిన సభయందు డాక్టరు గంటు సుబ్బారావుగారు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించి విశవత్సము, భాండాగారో పయోగములను గురించి యుపన్యసించిరి. ముప్పవరపు తిలపతి రావుడు చాదరీగారు భవనమును కట్టించెదవని వాగ్దానము చేసిరిట. గ్రామములు యా 80 లు విరాళము నిచ్చిరి.

గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా వింజరము గ్రామమునందు పాలంకి వెంకటరమ్మ గారు నెలకొల్పిన సంస్కృత పాఠశాలలో జయంతి భగిరథి కామ్రులనారు స్థాపన బి 10 నుండి వ్యాకరణ నవాహ్నిక, భాష్యపాఠములు ప్రారంభించెద రని విశేషము లాగ్గరు వ్రాసిరి. భాష్యపాఠములను చదువుట కభిలాష గల వారందఱు చేరవచ్చును. వీక్షనిద్యార్థుల వారములు, మధ్యాహ్నముచేసికొని కాలక్షేపము చేయుటకు గ్రామమునందు వసతి గలదు.

ఒక విశేషము డిల్లీ వ్రాయుచున్నాము:—గుంటూరు జిల్లా నరసరావుపేట తాలూకా యొకచోట గ్రామములో నిమ్మరాజు వేంకటరామగారిచే ప్రతిష్ఠింపబడిన శ్రీసీతారామస్వామివారి దేవాలయపు ముఖమంటపమునందు వేసిన కంచుగంట కుమారు 40-కేళ్లు తూకముగలది 7 తేదీ రాత్రి చోరగ్రస్తయు 9 తేదీన చిలకలూరిపేటలో తెలగవలయుడు కుంకరి కవయ్యయొద్ద పట్టుకొనబడినది. నర్సారావుపేట సబ్ మేజిస్ట్రేటు వారివద్దకు తేబడిన చోరిని గంటముక్కులు పగలకొట్టబడినవి. 16 ఘంటపుగల కంచుతోసహా మార్టూరు చిల్లలూరిపేట పోలీసువారికి స్వాధీనపర్చదమయినది.

నిజాం తాలూకా నల్లగొండ గ్రామములో 8-న తేదీని, సమీపముగా నున్న కొండవద్ద తిలకము దిద్ది నలువంటి ఒక మృతక శేఖరము యొక్క శిరస్సు కనబడినట్లు, ఒకరు వ్రాయుచున్నాము:—ముఖనికాసము మాడ శిశువుయొక్క వయస్సు ఒక సంవత్సరము ఉండవచ్చు ఊహించితిమి. పోలీసువారు ఇందు విషయమై విచారణచేయుగా ఒక భూతము పట్టి యున్న మనిషిని బాగుచేయుగలందులకు భూతవైద్యుడు వెండుకొనెదము అను నెవము మీద నాశిశువును కొని తెచ్చి భూతమునకు బలియిచ్చినట్లు తెలియవచ్చినది. అవిషయమై పోలీసువారు విచారణ చేయుచుండగానే మరునాడు వెద్ద గుర్రమును అచ్యుతాని గుడియొద్ద బలియిచ్చిరి. భూత వైద్యుడు మాత్రము ఇంకను చిక్కలేదు.

ఈ సంవత్సరము, గుంటూరుజిల్లా నర్సారావు పేట తాలూకా శ్రీకొటేశ్వరస్వామికొండయొద్ద జరిగిన మహోత్సవములో, నర్సారావుపేట తాలూకా, మిట్టపాటె ఆనంతవరం గ్రామములలో కొందరు విశ్వబ్రాహ్మణప్రముఖులు చందారావుమహోద్యోగము వహించిరి, ఆకొండ సమీపమున నుండు లేదోపులో విశ్వబ్రాహ్మణ సమారాధన జరిపినట్లు ఒకరు వ్రాయుచున్నాము. ఆశ్చర్యకరమైన మహోత్సవములో భోజనవసతి చిక్క కడుయిచ్చింది పడుచుండిన విశ్వ బ్రాహ్మణులు కుమారు వెయ్యియింది ఆసమారాధనలో నుఖ భోజనముచేసి ఆకార్యవిధివాడుకుల పరిపకారపు పట్టుదలకు మిక్కిలి సంతసించిరి. ఆమరునాడు 12 తేదీ తమతమ గ్రామములకు వెళ్లుటకు సమీపరైలు స్టేషనున నర్సారావు పేటకు వచ్చునప్పటికి అచ్చటివారును విశ్వబ్రాహ్మణుల సంతర్పణలు చెందు పెట్టిరి.

హిందూదేశమునుండి ఇంగ్లండుకు బోవు ప్రతినిధివర్గమువారి గౌరవాధ్యము కలకత్తా పోరులు నిన్నటి సాయం కాలము ప్రాధేనకు రామమూర్తిగారి సగ్గును దేగాల్గొ పెద్దసభలోచేసిరి. మోతీలాలు ఘోషగారు సభాధిపత్య మవహించిరి. ఇండ్లో బ్రిటిషువారి తుంటుకొనము నడకుటకు వెంటనే ప్రతినిధివర్గము సంతకులవాసశక్యక మని వారు చెప్పిరి. సి. ఆర్. దాసు, బి. సి. పాల్, బి. బి. సేను, బి. కె. లాహిరి గారలు నుపన్యాసము లొనగిరి. బుధవారమునా డింగ్లండునకు బోవువారిలో నొకడగు పాలుగారు ప్రత్యుత్తరము మొసగిరి.

I

II

III

P. Rangiah Chetty & Sons.	Madras.
Indian Industrial Co.,	"
M. R. Chandra &	"
Madras Swadeshi Stores,	"

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!! అందమైన 1918 క్యాలండరు

మార్చి 31 తేదిలోపు అమృతాంజనము దీపావళి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.
వి. పి. క కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చునో మా జవాబువారి యుండదు.
కొలది ప్రకటనములకు ముద్రింపబడినవి. ఆకాశంకము గలగడండుటకు త్వరపడట యుక్తము.

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధిము
చక్కని డబ్బీలో కల రూ. 0-3-0 ; దళిక 1-కి రూ. 5-4-0
పొస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది
అమృతాంజనం నీ పో,
109, ఫ్రేజిరోడ్డు, బొంబాయి. 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అపరిశ్రేష్ట రక్తమువలన జనించు వాడ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కుడుపులను, మచ్చలను, గండములను శుభ్రము, ప్రాతకొచ్చులను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన ౪ క్షతుభ్రు కారిణి (28)
జీవావధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవర్ధిను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటుమంటి చాచరసదోషములను, మలబద్ధకమును రాక్షసబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలగడండును. 16 రోజులవర కుండలకు 4 డోసుల బుడ్డిలో అమృతమును.
ప్రాప్తెరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏక బాషాలిని ప్రశంస ఆంధ్రనర్వకశాకాలవిద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శిష్టలకంఠి అపూర్వాది విరచితము. ఇది శ్రీయుక్త కట్టమంత్రి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. కల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రనర్వకశాకాలవిద్యాప్రవృత్తి, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డివ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును ముగ్గునిసిపలువారు పల్లికు వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజిల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలవెట్టె నెం. 556 రు,

389 మదరాసు

పై కామ్యూనికేషన్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

అకిధ

గర్భాశయ నోగనివారికి:— శ్రీలక్ష్మి గలగు ముతుకూల బహిష్టి కామండుట, అకాలబహిష్టి, మైల జాతీ గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, ఆరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.
వెద్దబుడ్డి రు.3.0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేవా వ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమువలన తేజస్సును యిచ్చును.
వెద్దబుడ్డి రు 3.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1.0-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
166 9, బందరువీధి, మద్రాసు.
ప్రాంచి:— సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

301 పాళ్ళపు వేంకటాచల 59

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనను పరికింపుడు.
యోగ్యతావత్రములు.
మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎన్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్ లండన్ కన్సల్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ షేక్. నెం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయహార కస్తూరి మాత్రాలను, ఉపయోగించుటవలన, క్యాసోచ్సాసులు వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకవారముల న్నియు, గుణుయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగులకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ ఔద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.
మ॥ రా॥ పి-ఎస్-అచ్యుతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్టానియరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకామయహార కస్తూరి మాత్ర"లనునే నుపయోగించి యున్నాను.
పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురింపబడినట్లే అనేకతృప్తియును, గుణములను ఈమాత్రలు కలిగి యున్న పని నేనుచెప్పుట కానందభరితుడనగుచున్నాను.
రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసానుండును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపాదవత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. కిరిమాత్రమును సీసా క అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల బొకసారి తప్పించికిని టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-3-0

12 సీసాలబొకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాలబొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరోగములకు మాజ్య ఆయుర్వేదిక విద్యావిభాగము ద్వారాను.

విశాఖము:— శ్రీ సీతారామకృష్ణ వైద్యశాల, మదరాసు

